

Mi med seboj

Pretekli torek smo na malih ekranih gledali uspelo televizijsko oddajo „Mi med seboj“. Prebivalci iz krajevnih skupnosti Konovo so govorili o svojem delu in načrtih. Zbora občanov iz Konovega, ki so ga posneli v avli velenjske osnovne šole Miha Pintar Toledo, se je kot gost udeležil tudi Franc Šetinc, sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZK Slovenije. Poleg 300 Konovčanov je na oddajo prišlo še 50 občanov iz krajevnih skupnosti Ravne na Koroškem.

● V GABERKAH USPEŠNO URESNIČUJEJO GEŠLO

DANES ZA BOLJŠI JUTRI

Med tistimi, ki so preteklo nedeljo ježno pogledovali v oblačno nebo, so bili prav gotovo tudi prebivalci Gaberk in Družmirja. Ta dan so izbrali za vlivanje plate na novem domu družbenih organizacij, v katerem bo tudi trgovina.

No, povedati je treba, da so krajanji sklenili, da bodo vlili plato, četudi bi letele preklje z neba, kot je dejal eden izmed njih. Za „obrambo“ proti dežju so si na gradbišče prinesli tudi dežne plašče, ki pa jih na srečo niso potrebovali. Prekelj ni bilo, slabega rosenja pa se seveda niso ustrašili. Delali so z veliko

zagrnanostjo in ob štirinajsti uri je bila plata, za katero so porabili več kot 90 kubičnih metrov betona, narejena. V nedeljo so tudi sklenili, da mora dom že v začetku prihodnjega meseca dobiti še streho.

Sicer pa gradnja nadomestnega objekta v Gaberkah poteka po načrtih. Zato so krajanji, ki so skupaj z nedeljo napravili pri svojem domu že okrog 3000 udarniških ur, trdno prepričani, da ga bodo ob njihovem krajevnem prazniku – 14. juliju, slovesno otvorili. S tem bo uresničena ena izmed njihovih najvažnejših nalog plana krajevnih skupnosti do leta 1980, ki je seveda sestavni del občinskega plana.

Pa še to: Med nedeljskim udarniškim delom so Gaberčani opravili tudi kandidacijsko konferenco za volitve v samoupravne interesne skupnosti. Konferenco so imeli kar med malico.

Krajevne skupnosti občine Velenje na podlagi 12. in 27. čl. Zakona o oblikovanju in volitvah delegacij ter delegiranju delegatov skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, ki enakopravno sodelujejo s pristojnimi zbori skupščin družbenopolitičnih skupnosti ter na podlagi Statutov krajevnih skupnosti

Razpisujejo

volitve splošne delegacije krajevnih skupnosti za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti

KI BODO V NEDELJO, 8. DECEMBRA 1974.

V sporazumu s pristojnimi volilnimi komisijami se prične glasovanje na voliščih ob 7. in konča ob 16. uri.

PRESEDNIKI
SVETOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI
OBČINE VELENJE

NE naš čas

12. novembra 1974 leto X št. 45 (254)

cena 2 din

Glavni in odgovorni urednik Ljuban Naraks

Komentar tedna

Prepričani smo lahko, da takšen kritičen „nebodigatreba“ nima ničesar skupnega s pošeno-marksistično členitvijo življenja in dela. Iz te ugotovitve sledi preprost nauk: Zveza komunistov se bo v vsakem okolju bojevala za tako razporeditev političnih sil, ki bo v prid samoupravne socialistične smeri in prakse. Sprejemala bo vsako tovariško kritiko, hkrati pa se odreka vsem anonimnim kritikarstvom, pa tudi vsem tistim, ki „goje“ kritiko namesto športa. Teh pa je med nami

Močnejši boj proti tem silam bo olajšal tudi obračun z drugimi, liberalističnimi in tehnokratskimi silami. Za to se je odločno zavzel tudi izvršni komitej predsedstva CK ZKS, ko je pred dnevi razpravljajal o sedanjem družbenopolitičnem položaju v naši republiki. Bolj pozorni moramo postati proti grupam, ki ironizirajo politiko Zveze komunistov in delujejo zakulisno.

Tudi iz te ugotovitve je nauk preprost: naše samoupravno hotenje se ne more neprestano ukvarjati s skupnicami in posamezniki, ki nasprotujejo interesom delavskega razreda. Zadnji čas je, da se enkrat za vselej pozvižgamo nad tako ali drugače plačane kritikaste, ki vtikajo palice med kolesa našega samoupravnega voza. To seveda ne pomeni, da kritično oko ne bo več uperjeno v njihovo delovanje, to le pomeni, da bomo poslej še bolj odločno vztrajali na razčiščenju pogledov na podlagi, ki smo jo zapisali v dokumentih ZK in ustavi.

MILAN MEDEN

»Nebodigatreba«

navidezno pristajajo na nove samoupravne vrednote, v bistvu pa jih niso nikoli razumeli, ali pa so celo protijim. Predstavljajo neprestano prisotno nevarnost za socialistično samoupravljanje, kajti s svojo nekonstruktivni kritiko grade temelj na katerem se kaj lahko usidrajo birokratsko-dogmatske

še precej. Glasno sicer izjavljajo, da so „za“, a le iz primarne razdalje.

Na to je nedavno opozoril v Titovem Užicu tudi Stane Dolanc, ki je odločno poudaril, da v Zvezi komunistov ne potrebujemo hinavcev, ki iz različnih, največkrat pa osebnih razlogov, le sile, neostalinizem itd.

83 krajanov Gaberk in Družmirja je v nedeljo vlivalo plato, pri čemer jim je pomagalo tudi nekaj mladincev iz Zibike, s katerimi so mladi Gaberčani pobrateni.

ČE SI OPREMLJATE

PRIPOROČAMO

V BLAGOVNICI

STANOVANJE

PESTRE ZALOGE POHIŠTVA

SODOBNA OPREMA

JASER ARAFAT PRED GENERALNO SKUPŠČINO OZN — Vodja palestinske osvobodilne revolucije Jaser Arafat je začel razpravo o vprašanju Palestine pred prepolno dvorano generalne skupščine OZN. Njegov prihod je bil viharno pozdravljen s strani delegatov in opazovalcev. V svojem govoru je pozval OZN, da pomaga palestinskemu narodu, da se vrne v svojo domovino iz prisilnega izgnanstva, kamor je bil izgnan s silo orožja, tiranije in tlačanja.

NAJVEČJA BLAGOVNA HIŠA NA HRVAŠKEM — Na Reki so odprli največjo blagovno hišo v tem mestu, pa tudi v Hrvaški „RI“. Okrog 500 prodajalk bo vsak dan postreglo nekaj deset tisoč kupcev, ki bodo lahko izbirali med 50.000 vrstami različnega blaga, vrednim 10 milijonov novih dinarjev. Blagovno hišo so gradili tri leta.

PROIZVODNJA HRANE — EKONOMSKI PROBLEM SVETA — Ocena udeležencev svetovne konference o prehrani, ki je bila te dni v Rimu je, da je stanje glede prehrane v svetu že zdaj dramatično in da bo v prihodnje treba reševati še mnogo problemov. Okrog 700 milijonov ljudi na svetu živi na robu lakote, milijardo in 300 milijonov pa v pogojih podhranjenosti...

ZADNJE DNI PO SVETU...

● MRAČNE GROZNJJE NA BLIŽNJEM VZHODU

Na področju, ki kakor da ne more najti svojega miru, na Blížnjem vzhodu, znova grozijo mračni oblaki morebitnega vojnega spopada. Za obe strani črte prekinitve ognja poročajo o vojaških premikih, izjave voditeljev ene in druge strani pa pričajo o rastoči zaskrbljenosti.

Teško je reči kako in zakaj, toda dejstvo je, da velika večina opazovalcev gleda na bližnjevzhodno sceno z izrazito zaskrbljenostjo.

V Združenih narodih so medtem minuli teden opravili nekaj izjemno pomembnega za palestinsko stvar: na govorniški oder generalne skupščine se je povzpela Jaser Arafat, vodja Palestinske osvobodilne organizacije in v poldruhu uro trajajočem govoru pojasnil vzroke in posledice sedanjega stanja bližnjevzhodne krize.

„Prihajam z oljčno vejico v eni in puško borca za svo-

bodo v drugi roki. Ne dovolite, da mi pade oljčna vejica iz rok,“ je dejal Arafat v govoru, ki je vzbudil veliko pozornost.

Čeprav se ni podrobneje izjasnil o bodočnosti na Blížnjem vzhodu, je deloval zelo zrelo in državniško. Dejtal je, da ponuja možnost mirnega življenja tako Arabcem, kot Židom in kristjanom — pri čemer ni bilo jasno, kaj meni s tem. Ali dovoljuje obstoj Izraela kot države ali ne?

Kakorkoli že, dejstvo je, da je svetovna javnost (vsaj njen večji del) sprejela Jaserja Arafata kot vodjo vseh Palestincev in da je v načelu sprejela tudi potrebo, da se Palestincem kot narodu, ki že desetletja dolgo trpi krivico, prizna pravica do samoodločbe in domovine.

Izrael se je takoj potrudil, da označi nastop palestinske delegacije v razpravi o Palestini v Združenih narodih kot nastop morilcev in teroristov, toda v tem ni uspeli.

Kaže, da se je v svetovni javnosti naposled uveljavilo prepričanje, da morajo Palestinci dobiti svoj prostor pod soncem, da morajo ustanoviti svojo državo, da pa imajo prav tako tudi Izraelci pravico do svoje.

To dvoje je edini možen porok za trajen in pravičen mir na tem področju in čeprav je ta cilj težko doseči, je vendarle vredno vsega truda. Kajpak pa bosta morali obe strani, tako arabska kot izraelska, nekoliko popustiti v nekaterih svojih stališčih.

Se pravi: Izrael se bo moral umakniti z zasedenih arabskih ozemelj, Arabci pa bodo morali priznati Izraelu pravico do obstoja.

● FORD NA JAPONSKEM

Ameriški predsednik Gerald Ford pa je medtem v spremstvu državnega sekretarja za zunanje zadeve dr. Henryja Kissingerja odpotoval na Japonsko, kjer ga je ob prihodu pričakalo nekaj tisoč demonstrantov.

Na Japonskem bo ostal štiri dni na uradnem obisku, nato pa bo odpotoval tudi v Korejo. Ob koncu te turnee je predviden tudi postanek v Vladivostoku in srečanje s sovjetskimi voditelji. To srečanje je pripravil Kissinger med svojim zadnjim obiskom v Moskvi.

● KISSINGER V PEKINGU

Malo kasneje bo ameriški zunanji minister odpotoval v Peking na razgovore s kitajskimi voditelji. To sodi v dejavnost ameriške diplomacije, ki želi ohraniti neke vrste ravnatežo v svojih odnosih tako s Sovjetsko zvezo kot LR Kitajsko.

Odnosi med Združenimi državami Amerike in LR Kitajsko veljajo sedaj že skorajda za normalne pa čeprav obe državi formalno nimata navezanih diplomatskih stikov.

Izboljšuje se tudi gospodarsko in drugo sodelovanje, pri čemer nekatere občasne zadrege (kot na primer pri glasovanjih ali razpravah v Združenih narodih) očitno ne morejo motiti strateških ciljev in želja po znosnih odnosih med dvema velikima državama sveta.

GOVOR — Sekretar izvršnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Stane Dolanc je govoril na seji občinskega komiteja Zveze komunistov v Titovem Uzicu.

V svojem govoru je med drugim poudaril, da bi bila neumna trditev, da so pri uresničevanju politike stabilizacije našega gospodarstva delavci v tovarni in organi v republiki in federaciji enako odgovorni. Popolnoma jasno namreč je, da imajo organi v republikah in federacijah vso odgovornost. V zvezi s stabilizacijo našega gospodarstva je še posebej pomembna disciplina komunistov pri uresničevanju vseh ukrepov, kajti, če bi se gospodarski položaj obrnil v smeri, ki bi postala nevarna, se bodo v tej nevarnosti znašli predvsem samoupravni odnosi in bodo ogroženi z več strani.

INFLACIJA — Dobro zdravilo za zmanjšanje „uvoza“ inflacije iz drugih držav bi bilo, če bi vsi zaposleni Jugoslavoanci brezplačno delali vsak mesec po eno soboto.

Iz teh sredstev bi v federaciji ustanovili strogo namenski sklad. To je predlog ekonomistov iz Splita, Beograda in Zagreba, ki so se zbrali na posvetovanju v Splitu. — Tega gospodarskega problema ne moremo rešiti z mnogimi zadolžitvami na tujem in tiskanjem denarja, temveč z boljšim delom. Uresničena misel o

podarjeni soboti bi dala precej denarja, delovni ljudje pa bi jo verjetno tudi podprli, je na posvetovanju dejal beograjski ekonomist dr. Slobodan Jovanović.

PODRAŽITEV — Po dveh letnem zavlačenju je bil v Gospodarski zbornici Jugoslavije podpisan družbeni dogovor o ceni prevoza blaga po železnici.

S 1. januarjem se bo ta prevoz podražil za 25 odstotkov. Hkrati bodo imeli jugoslovanski železničarji pravico vsakih šest mesecev — 1. aprila in 1. oktobra — podražiti blagovni prevoz v skladu z gibanjem cen v preostalem gospodarstvu in to glede na cene v juliju in decembru. Cene za potniški promet bodo železniška transportna podjetja določala v dogovoru z republikami in pokrajinama.

IZVOZ — Smernice gospodarskega razvoja in usmeritev v tretji svet so bili med odločilnimi faktorji, da sta se dve novomeški delovni organizaciji (ena sama, druga pa v kooperaciji s tremi partnerji) odločili za investicije v Keniji. Smernice gospodarskega razvoja so našle tako konkreten korak v prakso; storile so ga tovarne, ki so na Dolenjskem znane po

...IN DOMOVINI

izredno dinamičnem razvoju. Tovarna zdravil „Krka“ bo gradila v Keniji farmacevtsko tovarno „Dawa“, novo tovarno konfekcije v tej afriški deželi pa bodo v sodelovanju z novomeškim „Labodom“ gradile še sevniška „Jutranjka“ in „Lisca“, ter ljubljanski „Jugotekstil“.

LETALA — Ali bo „JAT“ letel na medcelinskih progah z DC-10, ali boeingom 747, bo znano najkasneje v začetku prihodnjega leta. JAT ima zdaj 15 douglasov in tri boeinge. Jugoslovanska letalska podjetja JAT, Aviogenex in Pan-Adria pa se bodo kmalu združila. Najprej bodo kupili dve veliki letali, ki bosta leteli do Avstralije. Proga naj bi začela obratovati prihodnje leto.

DAVKI — V zveznih organih so sestavili medrepubliške delovne skupine, ki naj pripravijo spremembe v celotnem davčnem sistemu. Do konca leta naj bi tako dosegli medrepubliški dogovor o teh spremembah, prihodnje leto pa naj bi repu-

blike in pokrajine uskladile svoje davčne zakone s tem dokumentom. Novi davčni sistem naj bi začel veljati v prihodnjem srednjeročnem obdobju, se pravi od leta 1976. naprej.

AVTOMOBIL — Praznino med fičkom in zastavo 101 bodo v kragujevski avtomobilski tovarni kmalu zapolnili z novim modelom, ki bo imel od 850 do 900 ccm. Tovarni Fiat in Crvena zastava bosta še letos podpisali pogodbo o izdelavi novega avtomobila, ki naj bi ga začeli izdelovati čez dve leti. Verjetno bo to kombinacija fiatovih modelov 850 in 127.

PRESEDNIK — Peti kongres Zveze sindikatov Srbije je sklenil predlagati VII. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije naj predsednika Tita izvoli za častnega predsednika jugoslovanskih sindikatov. Kongresu je to predlagal visoko kvalificirani delavec iz Kraljeva Žarko Stojković in v predlogu poudaril zasluge tovariša Tita za razvoj naše republike.

Aktualno

ŠOLSTVO TJA, KJER JE PROIZVODNJA

Gospodarstvo terja vsestransko usposobljene strokovnjake, takšne, ki imajo praktično in teoretično znanje, pa tudi samoupravno osveščene. Zato v industrijskih središčih vedno bolj težimo za tem, da bi bili ljudje, ki se šolajo ali pa dodatno izpopolnjujejo svoje znanje, čimbolj povezani z dejavnostjo in proizvodnjo.

Vzemimo primer Velenja. V rudarskem šolskem centru, kjer so zdaj srednje in poklicne šole, je teorija neločljivi del prakse, družbene in samoupravne celovitosti. To pomeni, da v tem šolskem zavodu vzgajajo in usposablajo mlade ljudi tako kot zahteva industrijska proizvodnja in miselnost. Takšno šolanje terja razvoj znanosti, tehnike in tehnologije ter naš samoupravni socialistični razvoj.

Na nedavni seji občinske konference ZKS, ki je bila v Vele-

nju, smo slišali stvarne pripombe in prizadevanja, kako je potrebno šolstvo razvijati tam, kjer je proizvodnja. Med drugim je bilo povedano, da rudarstvu manjka strokovnjakov, čeprav je premogovništvo dejavnost posebnega družbenega pomena. V Jugoslaviji dela v premogovnikih nad 50 tisoč ljudi, med njimi pa je samo 600 inženirjev. Ni potrebno posebej poudarjati, da je takšno stanje nevarno. Visokošolani ljudje so zaradi tega v premogovnikih preobremenjeni. Zanimiv je tudi podatek, da največ izšolanih rudarskih kadrov enostavno ostane v Ljubljani, kjer je sicer fakulteta, ni pa nobenega rudnika.

Velenjski rudarsko elektroenergetski bazen je po obsežnosti tolikšen, da brez ustreznih kadrov ne bo zmožen naloga, ki mu jih nalagajo slovenske in jugoslovanske zahteve. Če se enkrat ponovimo dejstvo, da se rudarski inženirji neradi zaposlujejo izven

republiškega središča, potem so vsekakor upravičena prizadevanja v Saleski dolini, da razmišljajo o višji rudarski šoli. V tej višji šoli, ki bi delovala v rudarskem Velenju, bi lahko spremenili in dopolnili učne programe. Ti bi zdaj že morali zagotavljati vsestranost profila rudarskega strokovnjaka. V zdajšnjih učnih načrtih je premalo snovi iz organizacije dela, ekonomike, psihologije, samoupravljanja in še drugih pomembnih področij. Takšne razmere so prav gotovo zaradi odmaknjenosti šol.

Naj na zaključku napišemo razlago razpravljalca na nedavni seji občinske konference ZKS v Velenju, ko je povedal, da v Ljubljani študirajo rudarstvo abstraktno in se zgodi, da marsikateri študent rudarske fakultete še ni bil v jami.

Lj. Nariba

DEŽ, KI NI PRAVI DEŽ

„Že nekajkrat sem se obrnil na pristojne organe termoelektrarne in krajevne skupnosti Šoštanj ter na skupščino občine Velenje, da za najbolj prizadete občane, ki živimo v neposredni bližini termoelektrarne Šoštanj, le-ta priskrbi lokacije za izgradnjo novih domov v okolju, katero bo manj prizadeto od vplivov elektrarne. Negativni vplivi na okolje pri elektrarni so tako veliki, da se to čuti že na zdravstvenem stanju moje družine in sosedov. Zlasti je to hudo v jesenskem, zimskem in spomladanskem času. Ker pri termoelektrarni nisem naletel na razumevanje, sem se nato kljub temu odločil za adaptacijo obstoječe stanovanjske zgradbe na Aškerčevi 20, katera je zaradi stalne vlage že v slabem stanju in zato potrebna popravila. Nujno je, da k temu delu čimprej pristopim, zato prosim, da se takoj izda dovoljenje za adaptacijo hiše, ali pa da termoelektrarna odkupi obstoječo zgradbo in mi omogoči gradnjo na ustreznem mestu.“

Prošnjo z navedeno vsebino je v začetku letošnjega leta ali natančneje 17. januarja poslal na oddelek za gospodarstvo skupščine občine Velenje Valentin Jevšenak iz Šoštanja. Njegova hiša leži resnično zelo blizu velikih hladilnikov elektrarne. Nismo merili razdalje, vendar bi na oko prisodili, da je oddaljena približno 60 do 70 metrov.

Podobno kot je zapisal v prošnji nam je Valentin Jevšenak povedal tudi pred kratkim, ko smo potrkali na vrata njegove delavnice (po poklicu je namreč sodar in ima doma obrt) v Šoštanju.

„Poleti je kar v redu, ko je toplo. Začne pa se jeseni, ko začne megla tiščati k tlom. Vлага je tako močna, da včasih kar teče po šipah. Zaradi vlažnega zraka sem začel bolehati. Imam bronhitis. Še slabše kot mi starejši, pa te pogoje občutijo otroci. Če se prehladijo, se zelo težko pozdravijo. Hčerka, ki ima zdaj pet let je zbolela za angino v času, ko je začel obratovati tretji hladilnik. Sploh se ne more v redu pozdraviti. Tudi sosedov otrok je nenehno bolehal, zato so se preselili drugam. Vlažen zrak pušča sledove tudi na hiši. Strešna opeka (žgana) zelo hitro razpada. Zdaj je bolje, ker smo jo zamenjali z betonsko... Težko je povedati, ali je vsemu temu kriva vlaga ali ne. Je pa dejstvo, da so pri nas življenjski pogoji veliko slabši kot drugje.“

Valentin Jevšenak bi rad hišo nekoliko dvignil, ker – kot je dejal je s prostorom zelo na tesnem. Postavil bi si tudi rad skladišče za les, ki ga glede na to, da je sodar razumljivo veliko potrebuje. „Vendar mi mora nekdo zaogoviti, da bodo tukaj v senci teh hladilnikov pogoji takšni, da bomo lahko normalno živeli. Če tega zagotovila ne dobim, pa naj jo odkupijo in šli bomo drugam. Če teh hladilnikov ne bi bilo, prav gotovo takšnih pogojev ne bi postavil. Tu sem rojen, tu sem doma. Zato prav gotovo ne bi šli drugam. Vendar hišo moram popraviti, pa tudi z družino bi rad živel v takih pogojih kot sem pred leti oziroma rad bi imel takšen zrak kot ga imajo drugi.“

Nežka Verdnik živi le nekaj deset metrov v stran od Valentina in prav tako v senci velikega hladilnika. Tudi ona se je pritoževala zaradi velike vlage.

„Stanovanje je zelo vlažno. Kadar je deževno vreme so stene sobe, ki je obrnjena proti elektrarni mokre.“

„Najhuje je spomladi in jeseni. Pozimi pa je pogostokrat okrog hiše takšna poledica kot da bi hodil po steklu. Ob nizkem zračnem pritisku včasih tako dežuje, da od strehe teče. Greš od doma pa ne veš ali bi vzel dežnik ali ne. Ko namreč prideš malo v stran od elektrarne, pa vidiš lepo sončno vreme. Se je že tudi zgodilo, da je pri nas snežilo, ko še nikjer v dolini ni bilo snega. Stanovanje je zelo vlažno. Napeljali smo si centralno, ker smo upali da potem vlage ne bo več. Vendar je stena, ki je obrnjena proti hladilniku kljub temu še vedno mokra. Poleg vlage nas zelo moti tudi močan šum, ki prihaja od hladilnikov. Včasih ni za zdržati. Otroke v šoli spoznajo po glasnem govorenju. Pravijo – ti so pa doma pri hladilniku. Doma moramo namreč zaradi neprestanega šumenja bolj glasno govoriti, če hočemo, da se slišimo.“

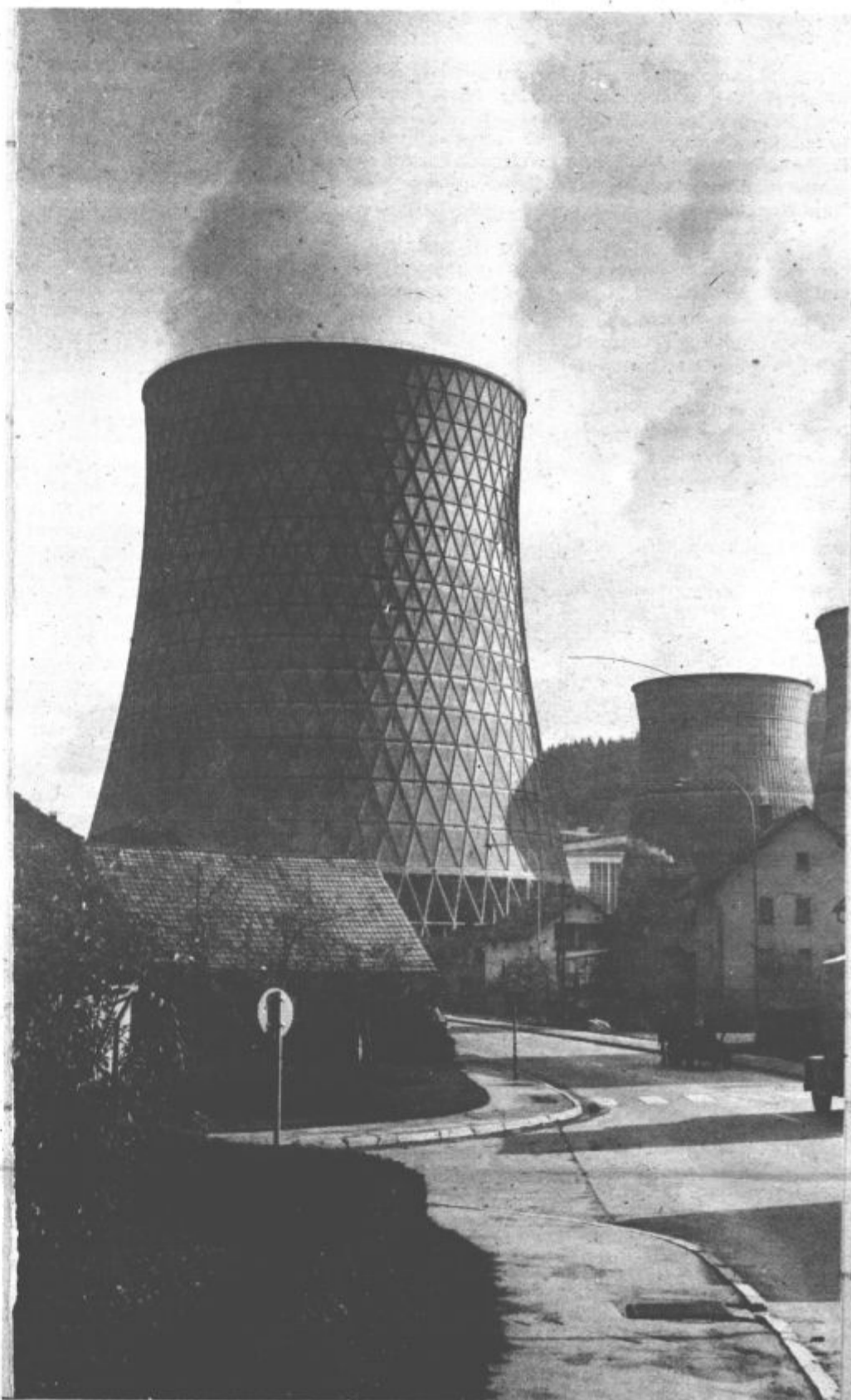
Tudi prehladu smo bolj izpostavljeni kot drugi. Hčerka nima stanovanja, zato stanuje s svojo družino pri meni. Ima tudi triletnega sina, ki je stalno bolan. Ko pride jesen, začne kašljati in potem ga moramo skrbno čuvati in zdraviti. Pred štirinajstimi dnevi sta bila pri zdravniku, pa jo je vprašal, če še vedno stanuje tukaj. Dejal ji je, da dokler ne bo odšla drugam, otrok ne bo zdrav...“ Podobno kot Valentin Jevšenak tudi Nežka Verdnikova svoje hiše ne bi rada zapustila.

„Z golimi rokami sva jo z možem prigarala. Zato je prav gotovo ne bi rada zapustila. Toda odkar stoji tretji hladilnik, je postalo življenje tukaj neznosno.“

Nad šoštanjskimi hladilniki pa se ne hudujeta le Verdnikova in Jevšenakova družina. Prebivalci na Levstikovi 21 so že lani poslali na krajevno skupnost Šoštanj prošnjo, v kateri prosijo za pomoč, da bi tudi v njihov blok napeljali toplovodno ogrevanje. Med drugim so zapisali:

„Stanovanci navedenega bloka živimo pod nenormalnimi življenjskimi pogoji. Deloma se je to čutilo že pred obratovanjem 3. faze termoelektrarne, močno pa so se razmere poslabšale, ko je začel obratovati tudi tretji blok. Poledica in umetni sneg sta pri nas pogosten pojav, ko tega na drugem koncu Šoštanja nimajo. Na snegu se vidi, kaj vse požiramo z nujno potrebnim zrakom. Življenje v takšnem okolju je zdravju škodljivo. Prenasičenost ozračja z močno vlago negativno vpliva na samo zgradbo. Stene se praktično nikoli ne posušijo in vlaga počasi pronica v notranjost stanovanj in uničuje pohištvo ter druge neprimičnine, ki si jih človek s težko prisluženim denarjem kupi za vse življenje...“ S svojimi razmerami je dvanajst stanovalcev z Levstikove ulice 21 seznanilo tudi termoelektrarno.

Ker se pač Šoštanjčani, s katerimi smo se pogovarjali, jezijo na termoelektrarno, smo

Ti trije velikani so krivi, da v Šoštanju poznajo nepravi dež, da je zrak velikokrat zadušljiv, da so stanovanja prebivalcev pri hladilnikih vlažna, da... živijo v nenormalnih življenjskih pogojih. Ali so te trditve prebivalcev, s katerimi smo se pogovarjali točne? Odgovore podkrepilne z meritvami na njihova vprašanja bo prav gotovo moral nekdo dati... .

poiskali se direktorja REK-TOZD termoelektrarne Dušana Janežiča in ga vprašali, kaj meni o vprašanih, ki nastajajo v zvezi s hladilnimi stolpi. Dobili smo naslednji odgovor:

„V teku so pogajanja z različnimi domačimi in tujimi biroji za izdelavo idejnega projekta o rekonstrukciji hladilnega stolpa. S tem bi zmanjšali vpliv vodnih kapljic na okolico. Poudariti pa moram da bo predvidena

rekonstrukcija tehnično, časovno in finančno zelo težko izvedljiva.“ Dušan Janežič nam je prav tako povedal, da redno kontrolirajo in to na različnih predelih Šoštanja količine padavin, katere povzročata hladilni stolp. Pritrdil je, da so padavine v neposredni bližini stolpa nekoliko večje od običajnih. „Vsekakor pa motijo neposredno okolico,“ je dejal.

S. VOVK

Dipl. ing. Dušan Janežič

Nežka Verdnik in njen triletni vnuček

Valentin Jevšenak

„Ne moremo presojati ali so življenjske razmere pri hladilnem stolpu se dopustne ali ne. Menim, da bi morali napraviti strokovno analizo tega okolja in temu prilagoditi urbanistični načrt.“ je ob koncu še povedal Dušan Janežič.

In kaj menijo o tem vprašanju na zavodu za urbanizem v Velenju? Direktor zavoda Rudi Hudovernik in arhitekt Adi Miklavc sta povedala naslednje: „Ne moremo dati soglasja k izdaji dovoljenj, če vemo, da je življenje ob hladilnikih zaradi velike vlage, šumov in dima nevzdržno. Najboljši dokaz za to so pritožbe ljudi, ki živijo v tako imenovanem vplivnem krogu elektrarne. Vendar pa doslej ni bilo izdelane študije, ki bi dala najboljši odgovor na vsa ta nerešena vprašanja.“

USTANOVLJENA JE NOVA DELOVNA ORGANIZACIJA INŽENIRING VELENJE

Dne 13. novembra letos se je sestel kolektiv Zavoda za urbanizem Velenje in sprejel statutarni sklep o spremembi firme, razširitvi predmeta poslovanja in imenovanju v. d. generalnega direktorja. Nova firma se imenuje „Inženiring za izgradnjo investicijskih objektov v Velenju“. Pobudo za ustanovitev tega podjetja je dal predsednik skupščine občine Velenje, Nestl Žgank.

Kaj je pravzaprav inženiring in kakšna je njegova funkcija?

Zakon uvaja izvajalski ali prodajni inženiring ter investitorski inženiring. Izvajalski ali prodajni inženiring vsebuje naslednje storitve: izdelavo tehnične dokumentacije, graditev objekta, nakup naprav in opreme ter izročitev zgrajenega objekta v obratovanje. V pogodbi o tem inženiringu je lahko dogovorjena tudi usposobitev kadrov, ki so potrebni za proizvodnjo oziroma za izkoriščanje objekta ter za zagotovitev drugih potreb v zvezi s proizvodnjo in izkoriščanjem objekta. Za opravljanje te vrste inženiringa se lahko registrirajo samo organizacije združenega dela, ki so registrirane za izdelovanje tehnične dokumentacije za graditev objektov ter še organizacije združenega dela, ki so registrirane za tisto dejavnost, v katero spada graditev objekta, ki naj bi bil predmet inženiringa. Prav tako se lahko registrirajo za opravljanje izvajalskega inženiringa še tiste organizacije združenega dela, ki proizvajajo naprave ali opremo, vendar le pod pogojem, da same neposredno opravljajo dela za katera so registrirane.

Druga vrsta inženiringa, če ga zakon uvaja, je investitorski inženiring. Ta obsega vodenje in organizacijo celotne investicije. Za te vrste inženiringa se lahko registrirajo le tista organizacija združenega dela, ki ima organizirane ustrezne strokovne službe, in sicer ekonomsko, pravno, arhitekturno, strojno, elektro-strojno in še druge službe.

KAJ PREDSTAVLJA INŽENIRING

Vsekakor pomeni inženiring obliko posla, ki ga je prinesla in ustvarila visoko razvita ekonomika. S pojmom inženiring si predvsem predstavljamo vse tisto, kar je v zvezi z organiziranjem dela v gospodarstvu, in sicer v katerikoli njegovi panogi, bodisi v industriji in rudarstvu ali v prometu, ali v kmetijstvu in gozdarstvu, kakor tudi v gostinstvu in turizmu. Organiziranje dela v neki gospodarski panogi ne pomeni samo planiranje dela samega, ampak zajema tudi vsa tista dela, ki se nanašajo na projektiranje, na izgradnjo in na poskusno obratovanje določenega objekta, kakor tudi dela, ki obsegajo še nadzorstvo nad nadaljnjim delom tega objekta. Inženiring po svojem bistvu in po svoji vlogi, ki jo zavzema v gospodarstvu, predstavlja tako gospodarsko dejavnost, ki obnem obsega mnogo različnih operacij, in sicer: ekonomsko-organizacijsko, tehnološko, projektantsko, gradbeno-investicijsko ter finančno. Razumljivo je, da tako raznovrstne dejavnosti in operacije nujno zahtevajo povezano sodelovanje raznovrstnih strokovnjakov z zelo različnih področij.

UREDITEV INŽENIRINGA PO NAŠIH PREDPISIH

V našem republiškem zakonu pojem inženiringa in njegova pravna narava nista urejeni. Predstavlja torej nov terminološki in pravni pojem. Vendar je naša zakonodaja morala zavzeti neko stališče tudi do pojma inženiringa. K temu je bila prisiljena zaradi vedno močnejšega vključevanja našega gospodarstva v mednarodno delitev dela in zaradi industrializacije. Zaradi tega je bil inženiring najprej sprejet kot posebna oblika pravnega posla v naš zvezni zakon o graditvi industrijskih objektov (Ur. list SFRJ, št. 20/67), sedaj je pa isti posel prevzel v svoje besedilo tudi naš, že omenjeni republiški zakon.

Po republiškem zakonu sta sprejeti dve obliki inženiringa. Prvi je izvajalski, drugi je investitorski. Za obe obliki je zakon navedel na kratko tudi vrsto poslov, ki jih inženiringa lahko obsegata. Prvi inženiring bi lahko gledano na obseg dela imenovali tudi delni, parcialni ali projektni inženiring. Drugi investitorski inženiring pa predstavlja po svojem obsegu dela kompleksni inženiring, ker zajema prav vse posle od projektiranja, izgradnje in nadzorstva in finansiranja določenih del ali objektov.

IZVAJALSKI INŽENIRING

Za to vrsto, oz. obliko inženiringa je republiški zakon določil, da lahko obsega naslednja dela, storitve ali izvajanja:

Izdelavo tehnične dokumentacije

Pod navedeno vrsto poslov je izvajanje te vrste inženiringa uvrstilo izdelavo elaborata o ekonomski upravičenosti objekta, sestavo projektne naloge s kompleksno ekonomsko in tehnično dokumentacijo, kakor tudi predhodno preskrbo vseh podatkov in pokazateljev, ki utegnejo biti pomembni za bodoče delo projektirane gospodarske organizacije. V zvezi s temi posli je povezano tudi kontaktiranje s posameznimi organi oblasti, kakor z delovno in sanitarno inspekcijo ter s civilno in požarno varnostno službo. Prav tako so potrebni kontakti z urbanističnim zavodom zaradi določitve potrebne in primerne lokacije za predvideni objekt. Vsem opisanim delom je potrebno posvetiti posebno pozornost in posebno skrb prav zaradi tega, ker so navedena dela različna v raznih področjih iste države.

Nadalje spada v okvir izdelave tehnične dokumentacije tudi izdelava glavnega projekta in sestava proračuna za projektirani objekt.

Graditev objekta in izročitev zgrajenega objekta v obratovanje

V to vrsto inženiringa bodo spadala vsa dela, ki so potrebna v zvezi z ureditvijo terena ter v zvezi z ureditvijo in razčiščevanjem lastninskih in drugih vprašanj,

ki so povezana s terenom, ki naj bi bil določen za postavitev objekta. V okvir teh poslov spada tudi vodenje razlastitvenega postopka, nadalje preskrba stanovalcev s stanovanji, če je potrebno rušiti nepotrebne zgradbe. Potrebno je naročnika zastopati pred pristojnimi organi in voditi administrativna dela, ki so zvezana z opisanimi posli. Med graditvijo objekta je potrebno organizirati učinkovito nadzorstvo nad izvajanjem vseh gradbenih in drugih izvajalskih del. Potrebno je organizirati graditev objekta, kar pomeni, da je glede na vrsto in pomen objekta potrebno zbrati ponudbe, organizirati javno licitacijo ter izbrati najugodnejšega ponudnika pred začetkom gradnje.

V sklop poslov tega inženiringa spada tudi izročitev oz. prevzem objekta. To pomeni, da je treba poskrbeti, da bo pravočasno opravljen tehnični pregled in prevzem, da bodo opravljena dela ustrezala tehničnim normam in pogojem sklenjene pogodbe, da bo proizvodnja ustrezala vsem veljavnim predpisom in da bodo preskrbljene vse potrebne odločbe nadzornih organov. Končno spada v to vrsto poslov tudi razčiščenje morebitnih spomih vprašanj, ki se utegnejo pojaviti v zvezi s pologom garancijskih zneskov, s plačilom avansa, s plačilom zamudnih obresti od nepravočasno plačanih situacij in končno še vprašanja v zvezi s pogodbeno kaznijo.

Nakup naprav in opreme

Inženiring te vrste bo obsegal le tista dela, ki jih bo potrebno glede na predvideni objekt opraviti pri nakupu naprav in opreme za tak objekt. Zbrati bo potrebno najugodnejšega ponudnika in po potrebi bo potrebno razpisati tudi javno licitacijo, ali vsaj zbrati potrebne ponudbe. Posli postanejo v zvezi z nakupom naprav in opreme zahtevnejši in tudi odgovornejši tedaj, kadar je potrebno naprave in opremo uvoziti iz inozemstva. V tem primeru je potrebno preskrbeti devizna sredstva in za njihovo izplačilo predhodno zagotoviti še vsa potrebna dinarska sredstva. Pri nabavi naprav in opreme je potreba posebno skrb posvetiti zlasti njeni kakovosti ter garanciji, ki jo bo proizvajalec moral dati zanj.

Usposobitev kadrov

Tudi te vrste inženiring spada pod pojem izvajalskega inženiringa. To pomeni, da bo nosilec tega inženiringa moral poskrbeti za izobrazbo in tehnično šolanje takih kadrov, ki bodo delali v projektiranem gospodarskem objektu. Ti kadri morajo biti izšolani tako, da bodo lahko uspešno delali v proizvodnji in pri izkoriščanju objekta. Pri tej vrsti inženiringa se pojavi potreba ne samo po tehnični, ampak tudi po finančni kontroli nad sredstvi, ki so predvidena za bodoči objekt. Potrebno je organizirano nadzorstvo nad pritekanjem finančnih sredstev, da bo zagotovljeno šolanje in preskrba kadrov, ki se usposabljujejo, potrebno je nadzorstvo nad porabo dobljenih sredstev glede na sprejeti načrt, kakor tudi

preskrba vseh tistih licenc, ki bodo potrebne za uspešno funkcioniranje planiranega proizvodnega objekta.

INVESTITORSKI ALI KOMPLEKSNI INŽENIRING

Pod pojem tega inženiringa spadajo skupno prav vsi posli, ki so predmet izvajalskega inženiringa. Pogodba o investitorskem inženiringu je kompleksna pogodba in obsega vse operacije in vse faze pri projektiranju, izgradnji, finansiranju, nadzorstvu in končnem prevzemu tistega objekta, ki je bil predmet takega inženiringa. Pri tem inženiringu zavzema pomembno mesto zlasti preskrba licenc, priprave opreme, rok dograditve objekta, nadzorstvo nad nemotenim potekom del pri gradnji objekta, skrb za delovno silo in zlasti skrb za usposobljenost strokovnih in tehničnih kadrov. Ta vrsta inženiringa je najbolj zahtevna oblika tega posla. Prav zato je zakon predpisal, katere organizacije združenega dela smejo kot predmet poslovanja registrirati tudi investitorski inženiring. To smejo predlagati le tiste organizacije, ki imajo že organizirane potrebne strokovne službe in zlasti ekonomsko, pravno, arhitektonsko, strojno, elektro-strojno in tudi še druge potrebne strokovne službe.

PRAVNA NARAVA INŽENIRINGA

Omenili smo že, da zakon pravne narave tega posla ni uredil. Posle tudi ni izrecno uvrstil med posle blagovnega prometa, kamor vsekakor nedvomno spada.

Pogodba o inženiringu je po svoji vsebini, naravi, predmetu in strankah, dvostranska obligacijska pogodba, ki spada v gospodarsko pravo. Po svoji naravi je najbližja pogodbi o delu, vendar vsebuje tudi elemente pooblastilne, mandatne, pogodbeno jamstvene in tudi kupoprodajne pogodbe. To nedvomno velja za investitorski ali kompleksni inženiring. Pri tem poslu izstopajo elementi pogodbe o delu pri prevzemu in izvršitvi projekta, pri montaži in pri gradnji. Nadalje se pojavijo elementi pooblastilne in mandatne pogodbe pri vodenju sporov o razglasitvi, pri odškodninskih sporih ter pri nadzorstvu nad izvajanjem prevzetih del. Končno se pokažejo tudi elementi kupoprodaje in jamstvene pogodbe tedaj, kadar nosilec kompleksnega inženiringa kupuje in nabavlja gradbeni material ter sklepa licenčne pogodbe in pogodbe o izkoriščanju patentov.

Nedvomno predstavlja pogodba o inženiringu zahtevno pogodbo svoje vrste, to se pravi povsem nov tip pogodbe gospodarskega prava, ki obsega elemente najmanj štirih drugih pogodb obligacijskega prava. Kot posebna vrsta pogodbe potrebuje tudi posebno pravno ureditev. To je pridržano ureditvi našega pogodbenega prava.

SAMOSTOJNI INŽENIRING BIROJI V SKLOPU DELOVNE ORGANIZACIJE INŽENIRING VELENJE SO:

1) Biro za urbanizem, gradnjo stanovanjskih objektov in urejanje zemljišč:

– izdeluje urbanistične programe in ureditvene načrte urbanističnih kompleksov;

– izdelovanje urbanistične dokumentacije;

– izdelava tehnične dokumentacije za visoke in nizke objekte s področja stanovanjske, poslovne in komunalne dejavnosti;

– izdelava investicijskih programov za določena naselja;

– izdelava geodetskega dela pri gradnji stanovanjskih, poslovnih ter industrijskih objektov;

– urejanje stavbnih zemljišč, lokacijskih odločb in soglasij inšpekcijskih služb;

– gradnja stanovanj za tržišče, gradnja stanovanj za usmerjeno gradnjo in gradnja individualnih hiš;

– rešuje vse s področja voda in onesnaženega okolja.

2) Inženiring biro za projektiranje in gradbeni nadzor:

– izdeluje kompletne projektne elaborate s funkcionalne, tehnične in gospodarske plati v vseh fazah načrtovanja: od regionalnih in osnovnih predidejnih do glavnih projektov;

– projektira industrijske objekte;

– projektira stanovanjske objekte in objekte družbene standarda;

– projektira športne objekte in objekte nizkih gradenj;

– projektira električne naprave, toplovodne in druge instalacije;

– prevzema nadzor nad gradnjo objektov;

– sodeluje pri oddaji gradbenih del v izvajanje in pri prevzemu izvršenih gradbenih objektov;

– izvaja projektantski nadzor pri realizaciji glavnega projekta.

3) Investicijski inženiring:

– prevzema inženiring za vse panoge svoje dejavnosti;

– prevzema izgradnjo investicijskih objektov pod ključ;

– razvija svojo lastno tehnologijo ali know-how;

– prevzema preorientacije podjetij in sanacije;

– vrši in dela na modernizaciji industrijskih podjetij;

– vrši in izvaja inženiring za avtomatizacijo industrijskih podjetij;

– prevzema vsa investicijska dela od ideje do realizacije;

– prevzema nadzor nad izdelavo opreme, montažo in začetkom obratovanja;

– kot predstavnik investitorja pomaga določiti osnovne koncepte, ki jih potem pripravi in izvršuje, nadzoruje in koordinira v vseh fazah realizacije.

4) Inženiring biro za ekonomiko, organizacijo in inovacije:

– prevzema ekonomsko, raziskovalno in svetovalno delo v gospodarstvu na osnovi novih sodobnih dosežkov znanosti in njihovih aplikacij v praksi;

– izdeluje študije s finančnimi, ekonomskimi ter tržnimi analizami;

– izdeluje investicijske programe (feasibility study);

– vrši consulting za izbor tehnologije, ker so možni največji prihranki v fazi idejnih rešitev;

– sodeluje z bankami in nudi strokovne nasvete iz tega področja;

– prevzema organizacije poslovanja, organizacijske rešitve z gledišča integracijskih procesov;

– vrši tržne raziskave, operacijske raziskave metode organizacije in sodobne metode strokovnega računovodstva;

– z namenom, da se bistveno poveča produktivnost, učinkovitost dela se v okviru tega inženiringa ustanavlja služba – center kateri namen je vzpodbuditi inovacijsko dejavnost;

– osnovna usmeritev je inženiring dejavnost kot vmesni člen med raziskovalno dejavnostjo in proizvodnjo;

– naloga tega centra je, da rezultate našega raziskovalnega dela, ugotovitve tujih konstrukcijskih birojev, ideje tujih proizvajalcev o novih artiklih, izkušnje v organizacijskih proizvodnih postopkih v visoko razvitih družbah prenaša in pri nas omogoči hitrejši organizacijski, upravljalni in tehnološki razvoj;

– center bo razvil svojo informacijsko dejavnost, študijsko dejavnost, koordinacijsko dejavnost, konzultativno dejavnost ker bo informatika omogočila hiter in učinkovit transfer znanja;

– organizirati stimulacijo za inovacijsko razmišljanje.

SKUPNE SLUŽBE DELOVNE ORGANIZACIJE INŽENIRING VELENJE

Skupne službe dajejo široke možnosti racionalizacije služb za opravljanje cele vrste funkcij, ki so v celoti potrebne za vse inženiring biroje v delovni organizaciji Inženiring Velenje. Hkrati je s tem omogočeno tudi racionalnejše izkoriščanje strokovnih kadrov. Pri tem je potrebno novo delovno organizacijo Inženiring Velenje teh skupnih služb graditi in izvajati postopno.

STROKOVNI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE INŽENIRING VELENJE

Da bi delovno organizacijo Inženiring Velenje usposobili za reševanje gospodarskih problemov v občini Velenje in za uveljavljanje na jugoslovanskem in zunanjem trgu se formira strokovni svet delovne organizacije Inženiringa Velenje kot najvišji strokovni posvetovalni organ za obravnavanje in reševanje gospodarskih in strokovno-tehničnih vprašanj v mejah dejavnosti in poslovanja podjetja.

Strokovni svet je telo katerega mnenje po strokovni plati bo merodajno pri odločitvah naših organov in pa organov bank s katerimi želimo navezati najtesnejše vezi in jih zainteresirati za večja kreditna-investicijska sredstva.

Strokovni svet bo razpravljal o vseh pomembnejših tehničnih dosežkih, ki jih bo treba uvajati v naši industriji in gospodarstvu. Posebno se bo angažiral pri izdelavi 10-letnega plana razvoja gospodarstva naše občine.

SLAPNIK FRANČ dipl. oec.

Občani lahko sami vidijo, kaj je že bilo storjeno

V Slovenj Gradcu so ob vpeljavi krajevnega samopriskevka za financiranje negospodarskih investicij imenovali tudi posebni odbor za nadzor nad trošenjem krajevnega samopriskevka, se pravi organ samoupravnega nadzora občanov. Predsednik odbora je dr. Stane Strnad, ki je dal o dosedanjih porabi sredstev, ki so jih v Mislinjski dolini zbrali s samopriskevkom, naslednjo izjavo:

VSE NE POTEKA PO NAŠIH ŽELJAH IN HOTENJIH!

Mislím, da smo v tem času napravili velik korak naprej, ki ga brez samopriskevka še leta in leta ne bi mogli uresničiti. Seveda pa vse ne poteka po naših željah in hotenjih. Sklep, da se celoten za referendum predviden program izvaja dosledno in da dobi vsak udeleženec v programu 100 % ustrežna in predvidena sredstva, pač po dotoku. Možne so zamenjave, in to po nujnosti. Od tega ne bo nobene in tudi doslej ni bilo nobene odstopanja.

Dr. Stane Strnad, predsednik odbora za nadzor nad trošenjem sredstev krajevnega samopriskevka v občini Slovenj Gradec.

Mislím, da smo z dosedanjim potekom gradnje lahko zadovoljni. Vsepovsod, po vseh krajevnih skupnostih, se nekaj dela. Nekaj se dokončuje, nekaj začne, razen ceste v Št. Florjan in Dolič, ki pa je republiška dolžnost. Mi pa smo se obvezali, da sofinanciramo prvo plast asfalta s 375.000 dinarjev. Republika je v zaostanku, ker tudi njej ne pritekajo sredstva tako, kot bi morala, ker je s podražitvijo bencina in olj potrošnja vidno upadla. Občinska uprava nujno pritiska na republiški cestni sklad, da bi začel z zemeljskimi deli na tem odseku, vendar da bi se to zgodilo še v letošnjem letu je zelo malo verjetno, že zaradi vremenskih neprilík, če že ne zaradi manjkajočih denarnih sredstev.

ZGRAJENIH JE ŽE PRECEJ NOVIH OBJEKTOV

Posebna šola na Štubuhu, ki je bila s krajevnim samopriskevkom sofinancirana, že deluje. Ekonomski šolski center je tik pred dograditvijo, če ne v teh mesecih, pa v prvih mesecih pomladi. Torej tudi velik korak naprej. Dograjuje se Zdravstveni dom v Mislinji, začelo se je s pripravami za zdravstveni dom v Slovenj Gradcu. Posamezne ceste so že urejene ali se urejujejo, tako Murko - Legen, Tomaška in Turiška vas. Smiklavž se na to pripravlja in je več kot hvale vredno razumevanje posameznih posestnikov, da so brezplačno odstopili dele svojih zemljišč za razširitev ceste.

SPREJETI PROGRAM MORAMO URESNIČITI!

Začeta so zemeljska dela za telovadnico v Slovenj Gradcu, ali kakor se danes imenuje - za športno halo, kar je tudi več kot nujno. Seveda je še marsikje čuti, recimo, rahlo nevoljo, tiho godrnjanje, češ pri nas pa še ni šlo naprej. Da pa potolažim tiste godrnjavčke, naj vam povem, da bo tudi tisti del ceste do „Arbajtarjevega mostu“ drugo leto urejen. Pa še nešteto je takih stvari. Na vrsto pridejo še avtobusne čakalnice, cesta na Selo in upajmo čimprej tudi v Št. Florjan in Dolič.

Kot že rečeno ves program se izvaja in uresničuje in se bo izvajal dosledno in bo izpolnjeno vse, kar je zapisano, le časovno so možne spremembe.

Sklep je bil nekoč, da dobi vsak 100 % sredstev, kot je bilo razporejeno. Ker pa doteka zaradi višjih osebnih dohodkov nekaj več sredstev, kot je bilo predvideno, se odvišna sredstva zbirajo in razporejajo šele koncem poteka referenduma, torej po 31. 7. 1977.

ODBOR ZA NADZOR NAD TROŠENJEM SREDSTEV SE JE SPET SEŠTAL

Pred dnevi se je sestal odbor za nadzor nad trošenjem sredstev krajevnega samopriskevka, pregledal obračune in se strinjal z zadnjo situacijo ter jo odobril.

Zaradi podražitev pa je prišlo pri osnovni šoli Šmartno do precejšnjih

prekoračitev. Po sklepu naj bi te podražitve bile likvidirane šele koncem samopriskevka. Odbor pa je bil mnenja, da ni preudarno vleči ta dolg še dve leti in pol, temveč enkrat za vselej finančno dokončati problem osnovne šole, posebno ker se bo zaradi povečanih osebnih dohodkov do konca letošnjega leta nabralo nekaj več finančnih sredstev, kot je bilo predvideno in tako ne bo nihče prikrajšan. Seveda pa je bil odbor mnenja, da je treba preveriti upravičenost prekoračenja. Za vsako podobno zadevo pa mora odbor sklepati od slučaja do slučaja in ostane še nadalje v veljavi, da se odvišna sredstva razdelijo koncem samopriskevka.

DO KONCA OKTOBRA ZBRANO 4.365.000 DIN KRAJ. SAMOPRISPEVKA

Povem naj še to, da se je od 1. avgusta 1972 do 30. 10. 1974 nateklo nekaj več kot 4.365.000 din. Mislím, da je to velik uspeh in mislím, da je zelo prav, če pohvalimo našo davčno upravo, ki je več kot vzorno skrbela za redni dotok teh sredstev.

Vse občane, tiste, ki so potekom, financiranjem, sofinanciranjem, začetkom in dokončano gradnjo zadovoljni, prosim, da vse tiste, ki še niso prišli na vrsto, potolažijo, da se bo v letu 1975 še marsikaj izboljšalo. Mislím, da je važno opozorilo, da pogledate okoli sebe in vidite, kaj se je že zgradilo in kaj je v gradnji in kaj je predvideno za prihodnje leto.

ŠE O ZADNJI SEJI ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI SKUPŠČINE OBČINE SLOVENJ GRADEC:

Delegatska vprašanja in odgovori

Delegati zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Slovenj Gradec so na zadnji seji zastavili več vprašanj, na katera so jim na seji odgovorili predstavniki Izvršnega sveta Skupščine občine Slovenj Gradec. Objavljamo nekaj delegatskih vprašanj in odgovorov nanje:

Delegacijo Krajevnih skupnosti Pamečje je zanimalo, kdaj bodo v Pamečah začeli urejati prostore za vrtec?

Odgovor: Za vzgojno varstvene ustanove so pripravljene tipski načrti. V občini Slovenj Gradec bo treba v prihodnje skupaj reševati problematiko otroškega varstva v Šmartnem pri Slovenj Gradcu in v Pamečah. Skupnost otroškega varstva je zaprosila republiško skupnost otroškega varstva za dodelitev posojila; če bodo prošnji ugodili, bodo začeli tudi v Pamečah prihodnje leto z gradnjo vrtca, sicer pa leto dni pozneje.

Delegacijo Krajevnih skupnosti Slovenj Gradec pa so zanimala vprašanja v zvezi z dograditvijo Doma upokojencev. Dom še ni končan, v njem je pohištvo. Ker dom ni zaprt otroci uničujejo inventar in prostore. Kdo je odgovoren za to, da Dom upokojencev še ni končan?

Odgovor: Slovenjgraški Dom upokojencev so začeli graditi leta 1970. Prvotni koncept za

gradnjo doma (stanovanjski blok za upokojence) je bil spremenjen, da bi dobili denar iz stanovanjskega sklada skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Odločeno je bilo, da se zgradi dom zavodskega tipa, da bi tako dobili sredstva v obliki dotacije, in ne posojila. Ob začetku gradnje doma kriterijev za tovrstne zavode še ni bilo. Pred poltrajanjem mesecem pa si je verifikacijska komisija za domove pri republiškem sekretariatu za zdravstvo ogledala nedograjeni objekt v Slovenj Gradcu. Odločitev o tem, kaj bo z domom, še ni. Za njegovo izgradnjo je bilo doslej porabljenih 3 milijone dinarjev, za dograditev pa bi bilo potrebnih še okrog 300.000 dinarjev.

Če bo komisija ugotovila, da dom ne ustreza kriterijem, bo treba po vsej verjetnosti vrniti 3 milijone dinarjev stanovanjskemu skladu skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, dom pa prodati najugodnejšemu ponudniku, ker občina Slovenj Gradec nima denarja. Za zdaj pa še ni znano oziroma ugotovljeno, kdo je kriv za nastali položaj pri gradnji Doma upokojencev Slovenj Gradec.

Delegacija Krajevnih skupnosti Slovenj Gradec pa je zastavila še naslednje vprašanje: vodovodno zajetje v Suhem dolu ni urejeno. Ugotovljeno je, da je voda bakteriološko opore

Partijska izgradnja v SZ

SLOVENJ GRADEC, 19. NOVEMBRA - V sodelovanju s Komisijo CK Zveze komunistov Slovenije za mednarodna ekonomska in politična vprašanja ter za stike z drugimi komunističnimi partijami je pripravil Medobčinski svet Zveze komunistov za Koroško v okviru obiska delegacije Centralnega komiteja Komunistične partije Sovjetske zveze na Koroškem predavanje člana delegacije, svetnika v oddelku za organizacijo KP SZ Matyja Gina, o vprašanjih partijske izgradnje Komunistične partije Sovjetske zveze.

PRIPRAVE NA VOLITVE DELEGACIJ V SKUPŠČINE TEMELJNIH SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

Akcija že prihaja v zaključno fazo

Te dni so končali v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih na območju občine Slovenj Gradec predkandidacijske konference, na katerih so evidentirali možne kandidate za člane delegacij v skupščine temeljnih samoupravnih interesnih skupnostih v Mislinjski dolini. Tako prehajajo priprave na volitve delegacij in na konstituiranje samoupravnih interesnih skupnosti na novih ustavnih načelih v zaključno fazo.

Zdaj so že v polnem teku kandidacijske konference v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih, na katerih določajo kandidatne liste za člane delegacij za skupščine temeljnih samoupravnih interesnih skupnosti. V vseh krajevnih skupnostih v Mislinjski dolini ter v večini temeljnih organizacij združenega dela so se odločili za splošne delegacije za vse temeljne samoupravne interesne skupnosti.

V krajevnih skupnostih bodo štele splošne delegacije za skupščine temeljnih samoupravnih interesnih skupnosti od 11 do 17 članov.

Na zadnji razširjeni seji Izvršnega odbora Občinske konference Slovenj Gradec pa so sprejeli tudi predlog dogovora, po katerem bodo volitve članov delegacij za skupščine temeljnih samoupravnih interesnih skupnosti v vseh temeljnih organizacijah združenega dela v občini Slovenj Gradec v sredo, 4. decembra, v vseh krajevnih skupnostih na območju občine Slovenj Gradec pa v nedeljo, 8. decembra.

Vodstva samoupravnih interesnih skupnosti, ki so že ustanovljena, so pripravila za javno razpravo osnutke samoupravnih aktov, pri čemer računajo, da bodo te skupnosti najpozneje do konca leta oblikovale na novih ustavnih določilih. V Mislinjski dolini pa bodo ustanovili še nekatere nove temeljne samoupravne interesne skupnosti na področju družbenih služb.

Sindikalna dejavnost pred volitvami

Občinski svet Zveze sindikatov Slovenj Gradec se je, skupaj z osnovnimi organizacijami sindikata ter z drugimi organi Zveze sindikatov v Mislinjski dolini, aktivno vključil v priprave na volitve delegatov v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter na konstituiranje samoupravnih interesnih skupnosti na novih ustavnih načelih. Predsedstvo slovenjgraškega Občinskega sveta Zveze sindikatov je pripravilo že ob koncu oktobra posvetovanje z direktorji organizacij združenega dela ter z vodji splošnih služb, na katerem so govorili o pripravah na volitve delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ter na konstituiranje samoupravnih interesnih skupnosti na novih ustavnih načelih. O tem pa so govorili tudi na zadnjem posvetovanju s predsedniki osnovnih organizacij sindikata.

čena. Kdaj bo urejeno zajetje in voda primema za porabo v gospodinjstvih?

Odgovor: Vzorce vode iz zajetja v Suhem dolu so poslali v analizo, pri tem pa je bilo ugotovljeno, da voda samo iz enega izvira bakteriološko ni neoporečna. Za zdaj še niso mogli ugotoviti, kako je do tega prišlo. V teku je akcija, da bi občanom Slovenj Gradca čimprej zagotovili zdravo pitno vodo.

Delegacija Krajevnih skupnosti Mislinja pa je vprašala, če bodo letos postavljene avtobusne čakalnice iz sredstev občinskega samopriskevka. Zima je pred vrati in ljudje bodo ponovno zmrzovali ob cestah, ko bodo čakali na avtobuse?

Odgovor: Denar za gradnjo avtobusnih čakalnic je zagotovljen. Gozdarstvo in lesna industrija Slovenj Gradec bo avtobusne čakalnice uredila v obliki brunaric. Izvajalec del zagotavlja, da bodo postavljene še v tem letu!

PO KOROŠKI

Seminar za aktivne Zveze komunistov

V Dravogradu, na Muti in v Slovenj Gradcu so bili zadnje soboto, 16. novembra, enodnevni seminarji za sekretarje organizacij in aktivov Zveze komunistov, člane komitejev Občinskih konferenc Zveze komunistov ter za predsednike komisij pri komitejih Občinskih konferenc ZK in pri Občinskih konferencah ZK občin Dravograd, Radlje ob Dravi in Slovenj Gradec.

Na seminarjih so razpravljali o nekaterih vsebinskih vprašanjih nadaljnje družbeno-politične dejavnosti Zveze komunistov, in sicer o uresničevanju ustavnih določb v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in občinah, nadalje o uveljavljanju vodilne vloge Zveze komunistov, o uresničevanju sklepov 4. seje Predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in 10. seje Predsedstva Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, pa o vlogi članov in organizacij Zveze komunistov pri uveljavljanju samoupravnih interesnih skupnosti ter o uveljavljanju koncepta splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

Posvetovanje o prihodnjem razvoju SR Slovenije in SFR Jugoslavije

Medobčinski svet Socialistične zveze delovnih ljudi za Koroško je pripravil prejšnji petek, 16. novembra, v Dravogradu posvetovanje članov političnega aktiva vseh štirih koroških občin ter predstavnikov nekaterih največjih organizacij združenega dela iz Dravske, Meziške in Mislinjske doline. Na posvetovanju, ki so se ga udeležili še gostje iz Maribora in Ljubljane, so obravnavali temeljne skupne politične dolgoročne razvojne SFR Jugoslavije do leta 1985 ter izhodišča za priprave družbenega plana SR Slovenije za razdobje 1976 - 1980.

na od pomembnih investicij v Mislinjski dolini je tudi dozidava poslopja Občinskega sodišča Slovenj Gradec. Pričakovati je mogoče, da se bodo drugo leto pogoji za delo zaposlenih v tej „hiši pravice“ občutno izboljšali.

velikansko pupo, na kateri je bila duhovita obleka izredno živih barv, ob njej pa cena 25 šilingov. Za nekaj trenutkov se je zaustavila in jo občudovala. „Kako lepa obleka,“ je vzdihnila. „Mama je ukazala, da moras kupiti predpasnik.“ Ni zelela razpravljati z njim, ker je zaupala brigadirju Brownswordu, da bo njeno bivanje v njihovi hiši na Scarsdale Villas samo začasno. Ni imela namena zapravljati težko prisluženi denar za predpasnike, katerega prav gotovo ne bo nikoli nosila v prisotnosti Johnjnya. „Mislim, da bi pomerila tegale, ampak samo iz radovednosti,“ je rekla in pokazala prodajalki na en predpasnik. Odpejali so jo v oblačilnico, medtem pa je Herbert sedel prav nasproti zase, ki je zastiral pogled v oblačilnico. Ni se veliko trudila, da bi takoj zagledala svoje. Sezula si je zarnila in slekla kimono. Pred presenečenim

Blagajničarka je zahtevala: „En funt, en šiling prosim!“ „Ampak meni so dali za špecerjo le en funt,“ je odgovorila Yuki. Blagajničarka jo je pogledala od vrha do tal, vzela iz

RONALD KIRKBRIDE

JUKI OKANO

vrečke kruh in ji z roko nestrpnost pokazala, naj gre ven. „Herbert je ves brezdelen stal pri vratih. „Pomagajte nositi, prosim!“ je vzdihnila Yuki s težkim paketom. „Nikar ne bodi tako trapa,“ ji je rekel in pokazal na voziček ob vratih. „Naloži vanj.“ „Zelo pametno,“ je rekla in položila velikansko vrečo v košarico vozička in ga odpejala na cesto. Ko sta prispela do izhoda velikega supermarketa, ju je zaustavil policaj. Ko ga je Herbert zagledal, da stopa proti njima je stekel do bližnje zgradbe, kjer je skozi steklena vrata lahko opazoval, kaj se bo zgodilo. „Oprostite, gospodična.“ „Kaj pa je, prosim?“ „Sporočeno mi je bilo, da je voziček, katerega vozite, last trgovine in zato je bil ukraden.“ „Ukraden?“ „Bojim se, da boste morali z menoj na policijsko postajo.“ „Tega pa res več ne razumem: nakupila sem špecerjo, plačala račun...“ „Pa ne za voziček,“ je rekel policaj vlnudno in potegnil iz žepa beležnico. „Ime?“ „Yuki Okano.“ Pokazala je s prstom na voziček. „Kaj sem zagrešila?“ „Policaj se je sklonil in pogledal v njen potni list, ki mu ga je v naslednjem trenutku vsa prestrašena molila pred očmi. Oči so se mu počasi razširile. „Gospodična Okano, ste mar tukja?“ „Japonka.“ „Koliko časa že prebivate v Angliji?“ „Tri dni.“ „Ze razumem.“ Beležnico je spravil nazaj v žep rekoč: „Očitno gre za nesporazum. Če izpraznite voziček, ga bom sam odpejal v trgovino in razložil, kako je prišlo do pomete. „Pomota, da“ je Yuki odgovorila s stisnjenimi ustnicami iz z očmi divje iskala Herberta. Ko se je policaj poslovil, se je izza steklenih vrat ves nasmejan prikazal Herbert. Toda, takoj mu je ugasnil posmeh na ustnicah, ker je Yuki pograbila vrečo in mu jo tresčila v glavo. „Sedaj boš pokazal Yuki, kje naj izbere predpasnik,“ je ukazala in odkorakala v naslednjo trgovino. Komaj sta stopila v ženski oddelek, se je ustavila pred

NISEM SE SMEL ZMOTITI

Na televizijskih ekranih smo si pred dnevi ogledali prvo zgodbo iz nove televizijske nadaljevanke Dimitrije Tucovič. Nadaljevanke ima osem epizod in nam bo predstavila najslavnejše obdobje komunistične partije med 1903 in 1914 letom. Glavno in naslovno vlogo v seriji igra znani jugoslovanski igralec Ljubisa Samardžić. „Vlogo sem sprejel z velikim navdušenjem in razveselil sem se, ko me je Vasilije Popović poklical in mi potisnil v roke scenarij. Toda, ko sem besedilo prebral, sem se prestrašil. Spoznal sem, da je to prvi poskus, prenesti na zaslon plodno in bogato biografijo; da gre za osebnost, ki zavzema v naši zgodovini zelo pomembno mesto. Vedel sem, da prevzema tisti, ki bo prevzel vlogo, tudi velike odgovornosti. Vloga Dimitrije Tucoviča je zame zelo pomembna. Moram priznati, da je bilo to zelo težko delo. Zdi se mi, da v vseh filmih, v katerih sem igral, nisem izgovoril toliko besed, kolikor sem se ga moral naučiti za to vlogo. Istočasno so smenali sliko in ton in mislo si smeli privoščiti napak.“ Pri gledanju serije smo opazili, da je Ljubisa zelo visok v primerjavi z ostalimi igralci. „Tucovič je bil zelo visok. Meril je dva metra in osem centimetrov. Slobodan Jovanović je med drugim zapisal: Marčevske demonstracije leta 1903. Sta vodila Dimitrije Tucovič in Ljubomir Jovanović, dva rojena

čutil ljubezen do ponizanih in zatiranih in da je imel še posebej razvit čut za pravico.“ „Vedno ste bili ljubimec kritikov?“ „Kakor kdaj. Nekoč sem bil še kako kritiziran. Še danes se spominjam stavka, ki ga je o meni napisal kritik „Politike“ ob filmu Sirota Marija; čeprav je bil to najbolj gledan film leta.“ „Zakaj je vaša neločljiva partnerica Milena Dravić zavrnila vlogo v seriji o Dimitriju Tucoviču?“ „Ne vem, verjetno je bila zaposlena.“ „Kakšna je razlika med malim in velikim ekranom?“ „Nobene razlike ni. Vse televizijske serije delajo filmsko. Razlike so v delu. Pri seriji o Dimitriju Tucoviču je bilo nekoliko težje, ker sem moral spoštovati avtentičnost. Avtentično besedilo, ki ne prenese improvizacije in zahteva popolnoma pripravljenega igralca.“

Dimitrije Tucovič, ki je izgubil svoje življenje

Herbertom in groženimi kupci je bila naenkrat povsem gola. Zastor se je urno zagnil, toda ne prej, preden si Herbert ni napasel oči na najlepšem ženskem telesu, kolikor jih je kdaj videl, žal jih ni bilo veliko. Toda to dekle - nikoli mu ni padlo na misel, da bi bile Japonke lahko tako lepe, morda zato, ker imajo tako vzvišeno držo in učinkujejo tako izumetničene v svojih do gleznjev segajočih kimonih. Po nekaj trenutkih se je Yuki prikazala v čudoviti rožnati obleki, vsa sijoča in nasmejana. „Vam je všeč, gospod Herbert?“ „Mama bo razčučena,“ je odgovoril medlo. „Saj je moj denar, ne? „Kaj pa je, prosim?“ „Sporočeno mi je bilo, da je voziček, katerega vozite, last trgovine in zato je bil ukraden.“ „Ukraden?“ „Bojim se, da boste morali z menoj na policijsko postajo.“ „Tega pa res več ne razumem: nakupila sem špecerjo, plačala račun...“ „Pa ne za voziček,“ je rekel policaj vlnudno in potegnil iz žepa beležnico. „Ime?“ „Yuki Okano.“ Pokazala je s prstom na voziček. „Kaj sem zagrešila?“ „Policaj se je sklonil in pogledal v njen potni list, ki mu ga je v naslednjem trenutku vsa prestrašena molila pred očmi. Oči so se mu počasi razširile. „Gospodična Okano, ste mar tukja?“ „Japonka.“ „Koliko časa že prebivate v Angliji?“ „Tri dni.“ „Ze razumem.“ Beležnico je spravil nazaj v žep rekoč: „Očitno gre za nesporazum. Če izpraznite voziček, ga bom sam odpejal v trgovino in razložil, kako je prišlo do pomete. „Pomota, da“ je Yuki odgovorila s stisnjenimi ustnicami iz z očmi divje iskala Herberta. Ko se je policaj poslovil, se je izza steklenih vrat ves nasmejan prikazal Herbert. Toda, takoj mu je ugasnil posmeh na ustnicah, ker je Yuki pograbila vrečo in mu jo tresčila v glavo. „Sedaj boš pokazal Yuki, kje naj izbere predpasnik,“ je ukazala in odkorakala v naslednjo trgovino. Komaj sta stopila v ženski oddelek, se je ustavila pred

Podružnica Velenje 100 LETNICA hranišništva in posojilništva v Šaleški dolini 1874 - 1974

Morsko svinjno, eno izmed največjih družin delfinov, hranijo po steklenički.

GVAPo - ŠALJIVA ZGODBA Z DIVJEGA ZAHODA - I. ANTIČ

Comic strip panels with dialogue: OSTROGE IMA NA NOGAH... GOTOVO JE TUDI KONJ V BLIŽINI... MRTEV JE... TO JE GVAPo SURLJIVO... ČEMU JE TA BELOGLAČEC BADEL IN KAJ JE SPLOH ISKAL V TISTEM SKALOVJUZ TJA NIKOLI NIČE NE ZAHAJA...

BOLNIŠNICA ZA RIBE

Najrazličnejše bolezni pri ljudeh, od prehlada in nervoze do tuberkuloze in raka, so tudi v ribjem svetu. Edina bolnišnica za ribe na Japonskem je v mestu Toba, ki leži v središču države. Zdravniki imajo polne roke dela. Zdravijo ribe in dajejo nasvete ljudem, ki imajo v svojih hišah akvarije. Zgradba v kateri je bolnišnica, ima obliko gobe. V centralnem prostoru je dvajset posod, ki predstavljajo bolniške postelje. Zdravniki vsak dan obidejo „postelje“ in pregledajo bolnike. Bolnišnico za ribe so ustanovili leta 1965. Sem prinašajo ribe z vsega sveta, po telefonih

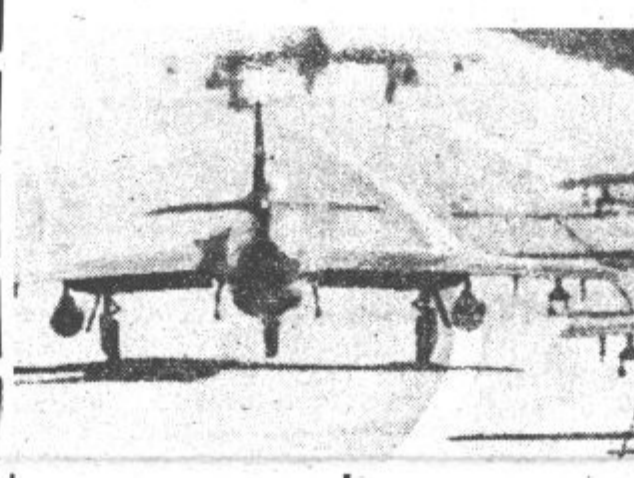

Letala na avtomobilski cesti! Morda bo ta fotografija marsikoga vznemirila. Vsekakor je treba priznati, da prizor ni vsakdanji. Del eskadril reaktivnih letal - lovcev mirno „potuje“ po avtomobilski cesti. Fotografija je nastala v Švici, kjer je eskadrila vojnih lovcev reaktivcev vadila vzletanje z betonske avtomobilske ceste. Seveda je bila avtomobilska cesta za ostali promet zaprta. Organizatorji so se namreč bali, da bi morda kakšen gorec in vznemirljiv šofer skušal prehiteti reaktivno letalo...

luskah pojavile bele lise na glavnem le tropske ribice, ki bami, ki jim odpadajo plavci v akvarijih. Toda v zadnjih nekaj letih so vse pogostejša

Začela se je 31. maja 1916 ob 14.28...

Razen tega ni vedel, kje naj sploh razvrsti svoje ladje - zakaj moral jih je tako, da bodo obrnjene proti sovražniku - v tem trenutku pa se mu še sanjalo ni, kje le - ta sploh je! Jellicoe je torej nujno potreboval podatke o sovražniku. Ko so njegove ladje srečale Beattyjeve, si je oddahnil. Sedaj bo končno zvedel, pri čem je. Toda upal je zaman! Minute so potekale, z Beattyjevih ladij pa ni prišel noben signal. „Kje so sovražnikove bojne ladje?“ je naposled vprašal Jellicoe. „Minilo je nekaj desetnih minut predno je Beatty odgovoril: „Sovražnikove bojne križarke plujejo proti jugozhodu!“

Križanka

Crossword puzzle grid and clues: VODORAVNO: 1. časopisni oglas, naznanilo, objava, 7. član sveta federacije, stb borec, Miha, 9. železniško križišče v Piemontu (Italija), 10. vek, daljše dobe, 11. arabski zrebec, 12. vrvar, 13. znan roman ruskega pisatelja M. Arčabašova, 15. trnek, 18. avtomobilska oznaka za Dobjo, 20. prvi mitološki letalec, 21. ime gledališkega pedagoga in strokovnjaka Sesta, 23. znak za kemično prvino natrij, 24. klor retuš, 26. največje mesto v ZSSR. NAVPIČNO: 1. poslanik, diplomatski predstavnik visoke stopnje, 2. krema tovarne „Ilirija“ iz Ljubljane, 3. pijača, ki jo izdeluje Falis v Mariboru, 4. znak za kemično prvino nikelj, 5. gora na Notranjem, tudi snežni mož, 6. glavno mesto afriške republike ob Gvinejskem zalivu (Accra), 8. skandinavski drobič, 12. tebaški kralj (Edip), 14. med-

Na veliko presenečenje nemških poveljnikov se je pred ladjami Visokomorskega ladjevja, ki je z vro hitrostjo plulo za Beattyjem, nenadoma pokazala zvezdasta vrsta sivih angleških bojnih ladij. Zgodilo se je natanko to, kar so si Angleži ves čas želeli in česar so se Nemci ves časa bali! Srečali sta se glavni obeh brodov! Sedaj je lahko samo še čudež rešil Scheera. In končno se je to zgodilo. Na veliko presenečenje nemških poveljnikov se je pred ladjami Visokomorskega ladjevja, ki je z vro hitrostjo plulo za Beattyjem, nenadoma pokazala zvezdasta vrsta sivih angleških bojnih ladij. Zgodilo se je natanko to, kar so si Angleži ves čas želeli in česar so se Nemci ves časa bali! Srečali sta se glavni obeh brodov! Sedaj je lahko samo še čudež rešil Scheera.

NESREČNA EPIZODA VELIKE IGRE Medtem ko so se bojne ladje Velike flote razvrščale v bojno vrsto in se pripravljale na spopad s Scheerom, se je zgodila tragična epizoda velike igre. Prepreno! Na „Chester“ se je vsula toča jekla in ognja. Beattyju, se je s svojo eskadro bojnih križark srečal z nemškimi lahкими križarkami, ki so plule kot predstraže Visokomorskega brodovja. Hood je imel na vsaki strani glavine svojih bojnih križark po eno lahko križarko („Canterbury“ in „Chester“) ter štiri rušice („Shark“, „Acasta“, „Ophelia“ in „Christopher“), ki naj bi ga varovali pred vsemi presenečenji, hkrati pa mu pravočasno sporočali vse, kar bi opazili. Zaradi napake pri sprejemanju pozicijskih signalov so plule Hoodove ladje preveč na vzhod, da bi se lahko direktno priključile Beattyju in ob 17.27 se obe brodovji se nista srečali. Beattyjeve ladje so bila v tem trenutku še vedno več kot 20 milj oddaljene. Plule so proti Veliki floti, ki se je pripravljala na razvrščanje. Hood ni vedel, da so samo 12 milj proč, skrite v prvi večerni meglici, ki se je začela spuščati na morje, nemške ladje. To so bile bojne križarke admirala Hipperja in lahke križarke ter rušice druge izvidniške skupine, ki ji je poveljeval admiral Boedicker. Kapetan Lawson, poveljnik lahke križarke „Che-

humor

Če boš priden, Floki, ti bo tetica čez kakšno uro prinesla veliko, veliko kost! ...

Brez besed

met priganjanja, 16. bolgarski kritik, profesor književnosti, Georgi, 17. pisana tropska papuga, 19. števnik, 22. japonski politik, Hirobumi („japonski Bismarck“), 25. Sportni klub.

Long Beach. Bivši ameriški predsednik Richard Nixon je v bolnišnici v Long Beachu v Kaliforniji, kjer ga bodo znova preiskali. Pred kratkim je bil Nixon v tej bolnišnici na desetdnevnem zdravljenju zaradi vnetja ven na levi nogi in krvnega strdka v desnem pljučnem križu. Bolnišnico je zapustil 4. oktobra in bil na okrevanju na svojem domu v San Clementu. Na sliki: Nixon v invalidskem vozičku.

ster“, je zaslišal grmenje topov na jugozahodu. Obrnil je ladjo v tej smeri in skušal zvedeti, kaj pomenijo eksplozije. Kmalu so na obzorju, ki se je skrivalo v meglici, zagledali oranžne plamene, sledove topovskih strelcev. Medtem ko so se izvidniki na poveljniškem mostičku trudili, da bi ugotovili, kdo strelja v daljavo, so se na levi strani nenadoma pojavili obrni križarke, ki so jo spremljali rušici. Hood je s signalno svetilko povprašal neznanca za razpoznavni znak, pa ni prejel nobenega odgovora. Čeprav je bilo skoraj vsem jasno, da so to Nemci, se je „Chester“ obrnila proti njim in se jim začela bližati. V tem trenutku so se malce levo od neznanca križarke pojavile v tri podobne ladje. Razdalja se je zmanjšala na samo 6.000 metrov. Lawson je spoznal, da so to Nemci! Obrnil je ladjo, da bi z vso možno hitrostjo ušel izven dosega topov. Prepreno! Na „Chester“ se je vsula toča jekla in ognja. Beattyju, se je s svojo eskadro bojnih križark srečal z nemškimi lahкими križarkami, ki so plule kot predstraže Visokomorskega brodovja. Hood je imel na vsaki strani glavine svojih bojnih križark po eno lahko križarko („Canterbury“ in „Chester“) ter štiri rušice („Shark“, „Acasta“, „Ophelia“ in „Christopher“), ki naj bi ga varovali pred vsemi presenečenji, hkrati pa mu pravočasno sporočali vse, kar bi opazili. Zaradi napake pri sprejemanju pozicijskih signalov so plule Hoodove ladje preveč na vzhod, da bi se lahko direktno priključile Beattyju in ob 17.27 se obe brodovji se nista srečali. Beattyjeve ladje so bila v tem trenutku še vedno več kot 20 milj oddaljene. Plule so proti Veliki floti, ki se je pripravljala na razvrščanje. Hood ni vedel, da so samo 12 milj proč, skrite v prvi večerni meglici, ki se je začela spuščati na morje, nemške ladje. To so bile bojne križarke admirala Hipperja in lahke križarke ter rušice druge izvidniške skupine, ki ji je poveljeval admiral Boedicker. Kapetan Lawson, poveljnik lahke križarke „Che-

Long Beach. Bivši ameriški predsednik Richard Nixon je v bolnišnici v Long Beachu v Kaliforniji, kjer ga bodo znova preiskali. Pred kratkim je bil Nixon v tej bolnišnici na desetdnevnem zdravljenju zaradi vnetja ven na levi nogi in krvnega strdka v desnem pljučnem križu. Bolnišnico je zapustil 4. oktobra in bil na okrevanju na svojem domu v San Clementu. Na sliki: Nixon v invalidskem vozičku.

Brez besed

met priganjanja, 16. bolgarski kritik, profesor književnosti, Georgi, 17. pisana tropska papuga, 19. števnik, 22. japonski politik, Hirobumi („japonski Bismarck“), 25. Sportni klub.

Long Beach. Bivši ameriški predsednik Richard Nixon je v bolnišnici v Long Beachu v Kaliforniji, kjer ga bodo znova preiskali. Pred kratkim je bil Nixon v tej bolnišnici na desetdnevnem zdravljenju zaradi vnetja ven na levi nogi in krvnega strdka v desnem pljučnem križu. Bolnišnico je zapustil 4. oktobra in bil na okrevanju na svojem domu v San Clementu. Na sliki: Nixon v invalidskem vozičku.

Brez besed

met priganjanja, 16. bolgarski kritik, profesor književnosti, Georgi, 17. pisana tropska papuga, 19. števnik, 22. japonski politik, Hirobumi („japonski Bismarck“), 25. Sportni klub.

Crossword puzzle grid and clues: VODORAVNO: 1. časopisni oglas, naznanilo, objava, 7. član sveta federacije, stb borec, Miha, 9. železniško križišče v Piemontu (Italija), 10. vek, daljše dobe, 11. arabski zrebec, 12. vrvar, 13. znan roman ruskega pisatelja M. Arčabašova, 15. trnek, 18. avtomobilska oznaka za Dobjo, 20. prvi mitološki letalec, 21. ime gledališkega pedagoga in strokovnjaka Sesta, 23. znak za kemično prvino natrij, 24. klor retuš, 26. največje mesto v ZSSR. NAVPIČNO: 1. poslanik, diplomatski predstavnik visoke stopnje, 2. krema tovarne „Ilirija“ iz Ljubljane, 3. pijača, ki jo izdeluje Falis v Mariboru, 4. znak za kemično prvino nikelj, 5. gora na Notranjem, tudi snežni mož, 6. glavno mesto afriške republike ob Gvinejskem zalivu (Accra), 8. skandinavski drobič, 12. tebaški kralj (Edip), 14. med-

MANJKA PROSTOROV

Razprave, ki že dlje čase polnijo stolpce v dnevnem časopisu o potrebi gradnje dijaških domov v Sloveniji, opozarjajo na nujnost načrtovanja sistemskega vira sredstev, ki bo omogočal nepretrgano skrb za izgradnjo, tako šolskega prostora kot tudi domskih zmogljivosti.

Kot povsod v Sloveniji se kaže tudi v Velenju potreba po novih bivalnih prostorih za učence in dijake v rudarskem šolskem centru, ki letos šola že dvatisoč mladih iz vse Jugoslavije. Šolski center je prišel v kritično stanje, ko je moral letos ob poremčju pomanjkanju strokovnega kadra odkloniti okrog sto učencev, dvestotrinajst jih je sprejel v klasični dom internatskega tipa, dvestošestnajst pa so le zasilno namestili, ne da bi jim mogli nuditi vsaj osnovne pogoje za življenje, delo in rekreacijo.

Za boljše osvetlitev stanja smo se napotili k tovarišici KRISTIVAHOVI, vodji Doma I.

Kakšna je struktura socialnega porenja tistih učencev, ki so se odločili za poklicne rudarske šole?

„Osmdeset odstotkov jih pride iz vrst delavstva, sledijo kmetje, upokojenci in uslužbenci s srednjo izobrazbo.“

Iz katere republike jih je največ?

Največ jih je iz Bosne, kar 70 odstotkov, 20 odstotkov iz Srbije, ostalih deset pa iz Hrvatske, Črne gore, Makedonije in Slovenije. Prihajajo iz socialno ogroženih družin in že zato bi jim morali nuditi tako okolje, da bi se čimprej prilagodili in se razvili v človeka, kakršnega terja naša socialistična družba.“

Koliko domov imate in kakšna je njihova kapaciteta?

„Praktično imamo samo en dom, ki lahko sprejme dvestotridaset učencev. Vendar tudi ta ne odgovarja dijakom srednjih in višjih šol glede prostorskih in prehrabnih možnosti. Učilnice tem dijakom ne ustrezajo, zaradi njihovega profila izobraževanja. Poleg tega jih biva v eni sobi osem, kar sploh ni v skladu z republiškim nor-

mativom, ki določa le dva do tri v sobi.

V drugem domu, ki je bil grajen kot blok, nudimo pri družinah stošestosemdesetim mladim ljudem le posteljo in skledo. Načrtna vzgoja, ki je sopotnica izobraževanja, odpade in oblikovanje mladega človeka je

s tem zanemarjeno, zato ni čudno, da tu beležimo prekrške, ki večkrat sodijo v kriminal. Po prvotnih kriterijih naj bi imele družine v Domu II. štiri do šest mladih ljudi, ki bi jim poleg oskrbe nudile svojo družinsko toplino. V tej stanovanjski stiski pa bo kmalu ta dom postal blok, ki počasi ne bo dajal učencem niti stanovanja (zaradi številčnosti družine, oziroma novih mladih družin) in že to narekuje nujnost gradnje novega doma.“

Vitomir Kolšek

Znano je, da je bilo po vojni v Sloveniji 168 domov, sedaj jih je le še 64 in še od teh je polovica muzejskih primerkov. Kje

Mirko Sajko,

so po vašem mnenju vzroki za tako neurejeno stanje?

„Zaradi decentralizacije srednjih šol so domovi zivotarili in bili ločeni od šol. Tudi zapiranje v regije, je botrovalo takemu stanju kot je sedaj.“

Kakšna je zasedba s kadri v domovih?

„Že čutimo kadrovske stisko. Tisti, ki spozna naloge in delovni čas vzgojitelja (učenc je prisoten 24 ur) si poišče delo drugje. Lansko leto so se izmenjali štiri vzgojitelji, letos pa stan od septembra do oktobra zapustila že dva. Namesto sedmih, delo opravljajo sedaj trije vzgojitelji, ki so zaposleni cele dneve.“

Odpravili smo se še v Dom II., v Jenkovo ulico, kjer je vzgojitelj Mirko Sajko povedal naslednje:

„V tem bloku je 45 strank. Pri vsaki stranki so štiri sobe za gojence. V začetku je bilo šest gojencev pri eni družini, kjer je bila skrbnica obenem še mati in vzgojiteljica. Sedaj smo natrpali v te sobe deset gojencev, ki se hranijo pri skrbnicah, ki še hočejo kuhati. Teh je le še 18 od 48 in kuhajo za dvajset do trideset gojencev, nekatere pa še dodatno za 20 ali 30 drugih ljudi, predvsem delavcev.“

In kako poteka vzgojno delo pri vas?

„Koliko lahko stori en vzgojitelj in vodja doma za 186 mladih ljudi si lahko predstavljate sami. Ne moreš organizirati skupinskega dela, ker ni prostora. Učijo se v sobah. In od 15. do 17. ure, kolikor traja učni čas, skačem iz sobe v sobo, iz enega nadstropja v drugega in nadziram njihovo delo, kolikor pač

Krista Vah

zmorem. Sedaj pripravljamo na terasi prostor za učne ure (zaradi stanovanjskih problemov so tudi v veži poleg terase postavljene postelje, op. pisca).“

Vodja Doma II., tovariš Vitomir Kolšek je vzklilni:

„To sploh ni dom! Tu je sirotišnica. Deset odstotkov učencev je brez staršev, 105 je iz delavskih, 24 iz upokojenskih in 42 iz kmečkih družin. Načrtnega vodenja ni, ker ni pogojev. Mladi tudi nimajo svojega prostora, — igrišča, kjer bi lahko imeli vsaj malo rekreacije, zato se ne čudimo, če pridejo tolikokrat v nasprotje z okolico in družbo. Dokler jim ne bomo nudili urejenih pogojev za delo in učenje, dokler ne bomo gradili takih domov, ki bodo socialne razlike krčili, ne moremo pričakovati, da bodo ti ljudje oblikovani tako, kot to terja naša samoupravna socialistična družba.“

Kaj naj bi ob vsem tem zapisali na koncu? Nerazumljivo je, da ob vseh naših deklaracijah zagotavljanju enakih možnosti vsem in vseh dokumentih, ki govorijo o zmanjšanju socialnih razlik ne moremo priti v republiki do dogovora, kako financirati izgradnjo dijaških domov. V občini Velenje so že storili ustrezne korake za gradnjo novega dijaškega doma, ki bi lahko sprejel več kot petsto mladih ljudi. Izoblikovali so predlog, da bi se viški sredstva, ki so se nabrali pri nekaterih interesnih skupnostih vrnili gospodarstvu nazaj na takšen način, da poskrbijo za njihov bodoči kader.

LIZA PODPEČAN — KUHA

● ZAPIS Z OBČINSKE KONFERENCE ZKS MOZIRJE

NEGATIVNIH DRUŽBENIH POJAVOV NI BILO

V torek, 5. novembra je bila četrta konferenca ZKS Mozirje, na kateri so med drugim posvetili največjo pozornost oceni uresničevanja resolucije in stališč ZK na področju idejne usmerjenosti vzgoje in izobraževanja.

V tej oceni je bilo rečeno, da se kažejo bistveni premiki idejnopolitičnega stanja po 29. seji CK ZKS in skupščinski resoluciji o vzgoji in izobraževanju. Analiza uresničevanja programov kaže na uspešno delo pri rešitvi pomembnih vprašanj, ki so bila obravnavana na šolah kot izključno vzgojna vprašanja. Vedno pa še ugotavljajo, da bremena izvenšolskih dejavnosti med učitelji niso enakomerno porazdeljena.

Obstojajo določene razlike med posameznimi šolami, kar je pogojeno z okoljem v katerem šola deluje, kadrovske sestavo, število članov ZK na šoli, opremljenostjo šole, itd. Odkritih idejnopolitičnih odporov in ostalih negativnih družbenih pojavov ni bilo.

Tudi izobrazbena struktura se je v zadnjih dveh letih izboljšala, predvsem zaradi izrednega študija učiteljev na Pedagoški akademiji. Precejšnja pozornost je bila posvečena kadrovanju za učiteljski poklic in modernizaciji pouka. Na vseh šolah se kaže velika prostorska stiska, kar v veliki meri zavira posodabljanje učnovzgojnega procesa. Kljub temu pa učitelji z maksimalnimi napori iz leta v leto dosegajo boljše učne uspehe. V skladu s sprejetjem nove ustave so bili sprejeti novi samoupravni akti in izvoljeni novi samoupravni organi, vendar bistvo samoupravnega sporazumevanja, zlasti glede svobodne menjava dela, še ni prodrla globoko v zavest.

Analiza ugotavlja tudi, da pada ekonomski položaj šol, v primerjavi z leti nazaj. Funkcionalni in

režijski stroški sodobno zasnovane šole so večji, taka šola je dražja, kar se pri odmerjanju sredstev ne upošteva, oziroma za to ni dovolj denarja.

Stroški vzdrževanja in drugi materialni izdatki za redno delovanje šole zaradi zviševanja cen vedno bolj naraščajo, zato je težko slediti modernizaciji pouka. Spreminja se odnos med sredstvi namenjenimi za osebne dohodke in materialne stroške, seveda v slabšo slednjih. To čutijo učenci in učitelji, ki želijo, da bi šola več vlagala v modernizacijo pouka. Osebnih dohodkov učiteljev so urejeni s samoupravnim sporazumom. Ta je pripomogel k poenotenju kriterijev za delitev osebnih dohodkov, medtem ko z višino osebnih dohodkov učitelji niso zadovoljni, zlasti če jih primerjamo z drugimi dejavnostmi in zato ker niso plačane dejavnosti, ki jih opravlja učitelj izven svojega učno-vzgojnega dela, oz. izven delovnega časa.

Pri idejno-politični oceni so na konferenci ugotovili, da med nalogami, ki niso bile uresničene, je prav neuspeh razširitve komunističnega jedra na šolah. Kljub prizadevanjem ravnateljev in članov ZK so rezultati minimalni. Vzroki so v sorazmerno starešem učiteljskem sestavu, pogosti pa so tudi izgovori na razmere doma in vpliv zakonskega tovariša. Sicer pa so bile naloge, postavljene v delovnih programih šol, uspešno izvršene. Veliko časa so šole posvetile razpravam idejnosti pouka in vzgoje.

Končna ugotovitev je tudi ta, da kadrovska zasedba delovnih mest v šolah glede na optimalno uresničitev nalog, samo delno odgovarja. Vedno so še prisotne težave v pomanjkanju učiteljev. Če pa se že kdo prijavi, je izključena vsaka izbira, tako, da to silo v zanemarjanje upoštevanja vseh družbenih kriterijev. Velike težave ob tem se kažejo tudi zaradi pomanjkanja stanovanj.

LIZA PODPEČAN — KUHA

BO ŠOLA NA LJUBNEM OSTALA BREZ UČITELJEV?

Delovno mesto z urejenimi osebnimi dohodki pomeni za delovnega človeka šele polovico, sem nekoč zapisala. Drugo polovico pa brez dvoma pomeni urejeno stanovanjsko vprašanje. V mozirski občini je okrog dvajset učiteljev, ki jih tare ta problem. Najslabše pa je na Ljubnem ob Savinji, kjer je deset učiteljev obremenjenih s stanovanjskimi težavami.

Predsednica sveta delovne skupnosti Vida Štiglic, je povedala kako je s stanovanji za prosvetne delavce v tako ta problem rešuje. „Petnajst let so se prijavljali na razpise prostih delovnih mest predvsem učitelji — začetniki, ki niso imeli družin in tudi niso bili zainteresirani za stanovanje v bloku. Problem je najbolj izbil lansko leto, ko se je povečalo število kadra in letos, ko je pet učiteljev brez stanovanja ali pa bivajo v nemogočih razmerah. Poudarjam samo teh pet, vendar je še pet naših ljudi, ki so si stanovanjsko vprašanje le za silo rešili.“

Kako je svet delovne skupnosti reševal stanovanjske probleme?

„Šola razpolaga s štirimi stanovanji v bloku, kar pa je odločno premalo. Probleme smo skušali reševati tako, da smo novim učnim močem iskali stanovanja pri zasebnikih. To je mučno opravilo, zato, ker pri ljudeh ni razumevanja. Sicer dajo na voljo sobo, vendar pod pogojem, da je učitelj samski, brez otrok in brez pohištva in da se v času turistične sezone lahko umakne turistom. Učitelj se ne želi seliti kot lastovka na jug. Poleg tega si želi ustvariti svoj kotic in ga opremiti po svoje.“

Kakšen odnos je imela družba do vaših problemov?

„Družba je bila v teh desetih letih mačehovska. Veliko, zelo

veliko se je govorilo, vendar storjenega ni bilo ničesar. Bojimo se, da zaradi odlašanja lahko izgubimo naslednje šolsko leto še kako potrebne učne moči, ki nam jih že sedaj manjka.“

Mira Smodiš, strokovna učiteljica se vozi vsak dan v Šempeter in stanuje pri starših, kjer se stiskajo v hiši tri družine. Zvožnjo se zamudi tri ure na dan. Zjutraj gre na pot, vrne pa se pozno zvečer, zato se je bila primorana ločiti od otrok in jih dati teti v Kočevje. Mira Smodiš je dejala: „Če ne dobim stanovanja, bom zapustila osnovno šolo Ljubno in se zaposlila tam, kjer bo ob razpisu prostega delovnega mesta zagotovljeno tudi stanovanje. Zdaj so mi obljubili garsonjero v Mozirju, v novem bloku in sicer jo bo odkupil TIS. Problem bo tako za silo rešen, vendar ne v celoti, ker imam dva otroka.“

Vida Juvan: „Na Ljubnem sem nekaj let stanovala v turističnih sobah do poletne sezone, ko sem se morala umakniti turistom. Sedaj imam v bloku garsonjero — eno sobo za tri ljudi, kar je odločno premalo, zato bom jeseni šolo zapustila, čeprav nerada.“

Peter Pačnik je tudi eden izmed teh, ki jih tare stanovanjski prostor: „Vsak dan se vozim iz Luč in izgubim precej časa zaradi slabih avtobusnih zvez. Če bi imela šola kabinetni pouk, bi lahko ta čas bolj koristno izrabila. Žena poučuje v Lučah in bi se rada preselila na Ljubno, vendar ne siliva, ker veva, da so stanovanja drugi še bolj potrebni. Družba bi morala že zdavnaj načrtovati, da ne bi prišlo do tako poraznega stanja kot je sedaj. Če se ne bo s stanovanji kaj hitro ukrenilo, bo ostala šola brez učiteljev.“

Ana Gubensek, predmetna učiteljica matematike in fizike je sstanovalka v garsonjeri. O svojem problemu je povedala naslednje: „Nimam ne kuhinje, ničesar. Če do jeseni ne bo stanovanja, bom šla drugam.“

Tudi Justina Strnad, učiteljica na osnovni šoli Ljubno si išče zaradi neurejenega stanovanjskega problema novo delovno mesto, saj se trenutno vozi iz Žalca, kjer stanuje z možem in otrokom v samski sobici.

Ravnatelj osnovne šole, Jože Prisljan je komentiral: „Posledica takega stanja je velika migracija naših učiteljev. Na šoli je bila vrsta perspektivnih ljudi, ki so si bili pripravljani na Ljubnem ustvariti svoj dom. Te možnosti niso imeli, ker so vse zazidalne parcele v zasebni lasti in se je postopek za pridobitev lokacije predolgo vlekel. Tako so se šolniki še preden so navezali stike z ljudmi in obratno,

preselili drugam. Šola v tem času ni držala križem rok. Stanovanja, ki so bila namenjena za stanovanjsko izgradnjo je tako kot ostale delovne organizacije delila kot kredite posameznikom. S temi sredstvi sta bili opravljeni dve adaptaciji in izgradnja nove hiše. Ker je naša delovna organizacija majhna, ima premalo sredstev za nakup stanovanj, zato je bil že skrajni čas, da smo vsa sredstva za stanovanjsko izgradnjo, ki se nabirajo po šolah združili pri TIS. Če je naše delo posebnega družbenega pomena, potem je dolžnost širše skupnosti, da v najkrajšem času pomaga najti stanovanja za zgraditev dvanajststanovanjskega bloka že v prihodnjem letu na Ljubnem, kar v nasprotnem primeru bomo odprli novo šolo brez učnih moči.“

LIZA PODPEČAN — KUHA

Jože Prisljan

Vida Štiglic

Mira Smodiš

Peter Pačnik

Vida Juvan

Ana Gubensek

PROIZVODNJA NE SME OBČUTITI ODSOTNOSTI NIKOGAR

Milena Novak iz TGO Gorenje je sodelovala v komisiji za družbeni standard in socialno varnost. Spregovorila je o težavah, s katerimi se srečujejo organizacije mladih delavcev v proizvodni organizaciji. Gre predvsem za usklajevanje političnega dela z nemotenim delom v proizvodnji, glede na to, da proizvodnja ne sme občutiti odsotnosti nikogar.

„Obstaja sicer možnost,“ je poudarila Milena Novak, „da predsednik oziroma sekretar, ki porabita veliko časa za politično delo, nista vključena v delo ob tekočih trakovih. Vendar menim, da mora biti vodilni kader organizacije zaposlen v neposredni proizvodnji, ker lahko le tako ohrani pristen odnos do sredine, v kateri dela in jo zastopa v raznih organih.“ Ob tem je mladinka iz Gorenja opozorila tudi na odnos nadrejenega do mladinskega aktivista,

ki žal – kot je dejala – nemalokrat slabo vpliva na družbeno-politično delo mladih z obrazložitvijo, da je proizvodnja najvažnejša, ostalo pa naj se rešuje izven delovnega časa. „Mladi zaradi tega največkrat izberejo najlažjo pot: njihova politična dejavnost se zmanjša ali celo popolnoma splahni. Ob tem problemu je treba zlasti poudariti vlogo vodilnih kadrov v TOZD, ki so v nekaterih primerih zelo indifrentni do teh problemov. Nikjer ni rečeno, da

mora biti dober vodilni strokovni kader moralnopolitično neoporečen, zmotna pa je ideologija, da takšnim delavcem politična neoporečnost pripada že s pridobljeno kvalifikacijo. Res je, da smo v tovarni zato, da proizvajamo, res pa je tudi, da moramo biti politično osveščeni, če hočemo kvalificirano opravljati samoupravljalске dolžnosti. Rešitev vidim v političnem izobraževanju, kjer smo mladi naredili že zelo veliko.“

Milena Novak je tudi menila, da naj bi zbor delovnih ljudi posamezne temeljne organizacije združenega dela sprejel sklep, ki bi dovoljeval odsotnost z dela za organizacijske potrebe organizacije mladih delavcev.

Milena Novak

Franc Melanšek, kvalificiran rудар iz rudarskega šolskega centra

● Čimveč mladih v vojaške šole

Kot vsako leto so tudi letos razpravljali člani predsedstva občinskega odbora Zveze rezervnih vojaških starešin Velenje in člani republiškega predsedstva Zveze rezervnih vojaških starešin Slovenije, 16. oktobra v Velenju o delu v tem letu in o pridobivanju mladih za vojaške šole in poklice. Izražena je bila težnja, da naj bi bil vsak rezervni starešina član ZK.

Razgovora v Velenju so se udeležili zvezni sekretar ZRVS Jugoslavije Anton Saršon, predstavnik garnizije Celje – podpolkovnik Štojan Popovič, republiški odbor sta zastopala Franjo Kranjc in Bojan Fertin ter družbeno politični delavci občine Velenje.

L. P.

● Dan obrambe v Topolšici

Pred nedavnim so na razširjeni seji občinskega odbora Zveze rezervnih vojaških starešin Velenje razpravljali s predstavniki garnizije Celje in kulturno skupnostjo občine Velenje o pripravah na proslavo ob dnevu JLA in enodnevni vaji v obrambi. Dan obrambe nameravajo organizirati na področju Topolšice, kjer bo prihodnje leto proslava ob tridesetletnici podpisa kapitulacije nemških okupacijskih sil, ki jo je podpisal general von Loehr. Tega dne nameravajo vključiti vse obrambne dejavnike, predvsem pa bo ta dan namenjen mladim.

L. P.

NAŠ ČAS naročilnica

Naročam tednik NAS CAS

Ime in priimek

Kraj Ulica

Naročhino bom, rečno plačeval.

Naročilnico pošljite na naslov: NAS CAS, 63320 Velenje, Titov trg 2.

PREMALO STANOVANJ ZA MLADE

Franc Melanšek iz rudarskega šolskega centra na kongresu ni razpravljal je pa kljub temu zelo pozorno spremljal delo komisije za družbeni standard in socialno varnost. „Najbolj me je zanimala razprava o stanovanjski problematiki.“ Franc Melanšek po poklicu kvalificiran rудар je namreč tudi predsednik stanovanjske komisije pri svetu temeljne organizacije združenega dela rudarski praktični pouk. „Ta problem se zlasti kaže v tem, da mladi zelo težko pridemo do ustreznega stanovanja.“ Z razpravo v tej delovni skupini je bil sicer zadovoljen izrazil pa je bojazen, da ta problem še dolgo ne bo rešen. To pa tudi sam najbolje občuti, saj je že osem let zaposlen, vendar se z družino še vedno stiska v majhnem stanovanju.

DOM POHIŠTVA CELJE

ZIDANŠKOVA 10

**OBIŠČITE DOM POHIŠTVA
IN IZKORISTITE STALNE
UGODNOSTI, KI VAM
JIH NUDIMO:**

**NUDIMO
VAM
VSE
ZA
OPREMO
VAŠEGA
STANO-
VANJA**

**PREPRI-
ČAJTE SE
O ŠIROKI
IZBIRI
POHIŠTVA**

- BREZPLAČNA DOSTAVA DO 30 KM
- PO ŽELJI STROKOVNA MONTAŽA NA DOMU
- BREZPLAČEN STROKOVNI NASVET SVETOVALCA
- UGODNE KREDITNE POGOJE

SLOVENIJA LES

POROKE

Nebojša VUCINA, roj. 52, avtomehaničar iz Soštanja, ružova 8 in Karolina VSAR, roj. 1948, uslužbenka Soštanja, Koroška 5.

Edvard BLAGOTINSEK, roj. 1946, električar iz Velenja, metova 25 in Vera ZADRAC, roj. 1951, predmetna učnica iz Velenja, Stanetova 25.

Peter KLEMENŠEK, roj. 50, dipl. inž. strojništva iz Šmirja in Marjana JUG, roj. 48, programer iz Velenja, Tavneva c.

Zeljko ŠAS, roj. 1950, čevljar iz Velenja, Tomšičeva cesta.

Ljudmila MEDVED, roj. 46, delavka iz Velenja, Saša c.

Bojan POLJANŠEK, roj. 55, električar iz Velenja, Rihbergerjeva 6 in Marjana JOST, roj. 1956, uslužbenka iz Soseske, Sivo c.

Drago IRŠIČ, roj. 1951, šofer iz Skomarj in Slavka POZNIK, roj. 1956, delavka iz Sivo c.

Milan TEPEJ, roj. 1950, inženir iz Škal in Mira LENJE, roj. 1954, elektrotehnik iz Velenja, Prešernova cesta.

Branko SUŠEC, roj. 1951, arhitekt iz Velenja, Ljubljanska c. in Ana ŠKORJANC, roj. 3, delavka iz Velenja, Canjeva cesta.

Boris ŠTEMBERGER, roj. 3, roj. 3, orodjar iz Velenja, Tavneva cesta in Marjana PUNRTNIK, roj. 1951, administrator iz Velenja, Stanetova c. in Metova c.

Marjan PERIČ, roj. 1954, električar iz Velenja, Slandrova c. in Tatjana REŽEK, roj. 1955, učiteljica iz Velenja, Slandrova c.

Sejem smučarske opreme

Smučarski klub Velenje je v nedeljo pripravil v avli osnovne šole Anton Aškerc sejem smučarske opreme, ki so ga pospestrili še s prikazom filma o zaključnih izpitih za smučarske vaditelje v lanske sezoni.

Na sejmu se je veliko smučarjev znebil premajhnih smuč,

palic ali čevljev, na drugi strani pa jih je precej dobilo tudi poceni opremo. Člani kluba so vsakemu obiskovalcu sejma ob prihodu izročili v roke napisana vodila - Kaj moramo vedeti, ko kupujemo smučarsko opremo? Obiskovalcem pa so pri nakupih pomagali tudi z neposrednimi nasveti.

Prva trim akcija v Gorenju lepo uspela

Mladinska organizacija v tovarni gospodinjstvene opreme „Gorenje“ Velenje je v nedeljo, 17. novembra 1974, izvedla svojo prvo večjo TRIM akcijo.

Kljub dežju se je na avtobusnem postajališču v Gorenju zbralo kakih sto mladink in mladincev, pa tudi starejših članov tega 6000-članskega delovnega kolektiva ni manjkalo med udeleženci nedeljske akcije.

Da bi bil orientacijski pohod v naravo čim bolj zanimiv, so imeli tudi tekmovalne vplete, v napihovanju balonov, ocenjevali so znanje o tovarni Gorenje in točkovali množičnost udeležencev iz posameznih temeljnih organizacij združenega dela.

Potem, ko so ekipe posameznih TOZD pokazale svojo pravo moč v vleki vrvi, so odšli na 3 km dolgo pot, speljano na obronke nad tovarno. Na najvišji točki, ob cerkvi Sv. Jakoba, so ekipe morale odgovoriti na tri vprašanja. Čeprav kar precej razgreti, so udeleženci pravilno odgovorili skoraj na vsa vprašanja o razvoju svoje tovarne. Nato so se spustili nazaj v dolino in pred tovarno so opravili še zadnjo tekmovalno točko - napihovanje balonov.

Prijeten sprehod v naravo, čeprav v slabem vremenu, so udeleženci združili s koristnim. Največ športne sreče in tudi znanja so pokazali člani ekipe TOZD štedilniki, ki so zbrali 74 točk. Ekipe TOZD elektronika, čeprav številčno slabše zastopana, je zbrala 72 točk in osvojila drugo mesto. Na tretje mesto se je uvrstila sicer najbolj številna ekipa TOZD Chrommetal, ko je najboljšo uvrstitev zapravila s slabim napihovanjem balona. Ekipa skupnih služb je bila četrta s 56 točkami, peta je bila TOZD hladilna tehnika s 55 točkami in šesta TOZD pralna tehnika s 47 točkami.

H. J.

Prosvetni delavci tekmovali

Letošnji dan prosvetnih delavcev občine Velenje, ki je bil preteklo soboto, je potekal v znamenju športnih tekmovalj. Tekmovanja so bila v odbojki, streljanju, šahu, kegljanju in TRIM pletanju.

V odbojki so tekmovali moški in mešane ekipe. Pri moških je zmagala Gimnazija Velenje pred RSC in osnovno šolo Biba Roec Šoštanj. Mešane ekipe pa so se zvrstile takole: 1. osnovna šola Karla Destovnika Kajuha Šoštanj, 2. Vzgojno varst. ustanova in osnovna šola MPT Velenje, 3. osnovna šola Bratov Letonje Šmartno ob Paki, 4. - 6. Vzgojno varst. ustanova Šoštanj, OŠ

Gustava Siliha in OŠ Anton Aškerc Velenje

V streljanju z zračno puško so bili najboljši Hinko Bola (RŠC) 42 krogov, 2. Leon Šterban (KDK Šoštanj) 41 in Jože Svetina (KDK) 40 krogov. Ekipno je zmagala OŠ Karla Destovnika Kajuha.

Šah - vrstni red najboljših v šahu je bil naslednji: 1. - 2. Valentin Kuhale (RŠC) in

Janko Novak (KDK), 3. Tone Juršnik (RŠC), 4. Slavko Filipančič (KDK), 5. Toni Rehar (AA)

V kegljanju je med posamezniki zmagal Franc Verzolac (Glasb. šola) pred Darkom Menihom (KDK) in Silvom Tamšetom ml. (Glasb. šola). Ekipno: Glasbena šola Velenje, OŠ Karla Destovnika Kajuha Šoštanj, Rudarski šolski center.

Med ženskami je bila najboljša Biba Kolšek.

TRIM pletanja v velenjskem zimskem bazenu se je udeležilo 24 plavalcev (13 žensk in 11 moških). Za TRIM kolajno so morali moški preplavati 100 m, ženske pa 50 m.

Prvo športno tekmovalje prosvetnih delavcev je v celoti uspelo in vsi so bili mnenja, da bi podobna tekmovalja morali organizirati vsako leto najprej v okviru posameznih šol, tako, da bi se lahko udeležilo večje število tekmovalcev. Zaključno tekmovalje pa bi bilo ob dnevu prosvetnih delavcev. Pobuda je dobra, samo treba jo je uresničiti.

V današnjem času nam trgovina nudi veliko vrst smuč, vezi in smučarskih čevljev, tako domačih proizvodov, kot najrazličnejših tujih. Ob tako pestri izbiri ima smučar precej težko nalogo, da si izbere primerno smučarsko opremo. Izbira bo seveda odvisna od finančnih zmogljivosti in znanja smučanja.

Davno je že minil čas, ko so smučarji izbirali tako dolge smuč, da so segale postavljene navpično do navzgor iztegnjene roke. Danes se priporoča za manj izurjene smučarje znatno krajše smučke. To pa zato, ker so smučišča v večini trdo stepana, ob enem pa močno grbnasta in jih smučar lažje obvlada, če ima nekoliko krajše smučke. Pomembno je tudi to, da se je pri učenju začetnikov obnesla raba krajših smuč. Otroci do desetega leta starosti naj imajo smuč, ki po dolžini ne presegajo telesne višine. Pri manj izurjenih ali telesno šibkejših je prav, če izberejo smuč, ki so nekoliko krajše. To velja še posebej za deklice. Starejši pionirji in mladinci bodo uspešno uporabljali smuč, ki so od 5 - 10 cm daljše od njihove telesne višine. Za ženske so ustajene dolžina nekako od

170 do 200 cm, seveda je zadnja mera primerna le za zelo izurjena dekleta. Za moške pa so dolžine od 190 do 215 cm s priporočilom, da manj izurjeni nikoli nebi uporabljali dolžin nad 205 cm, tudi če so večji in močnejši. Na splošno velja pravilo, da imajo smučarji, ki veliko smučajo ob žičnicah nekoliko krajše in tudi za spoznanje trše smuč. Nasprotno pa lahko svetujemo manj izurjenim smučarjem, predvsem takim z manjšo telesno močjo in splošno kondicijo, mehkejšo smuč. Smučarske vezi s čevlji pomenijo trdno vez med nogo in smučko. Zato ni vseeno kakšne so in kako se z njimi pritrdi čevlji. Od tega je odvisen uspeh pri smučanju. Danes se uporablja pri alpskem smučanju samo varnostne vezi, saj so za varnejše smučanje izrednega pomena. Varnostnih vezi je veliko vrst, med njimi najpomembnejše in tudi pri nas dosegljive so nemške „Marker“ in avstrijske „Tyrolia“. Te tovarne skrbe za nenehno izpopolnjevanje svojih izdelkov in imajo bogato izbiro vezi tako za vrhunske smučarje, kot za otroke do desetih let.

Smučarske palice izbiramo tako, da ob telesu postavljene segajo do prsi.

Smučarska oprema je zelo draga, zlasti za otroke, ki v letu ali dveh preraste obutev in tudi smučke postanejo premajhne. Ni nujno, da otroku kupimo vedno novo smučarsko opremo. Svetujem vam, da izkoristite ugodno priložnost in staro smučarsko opremo prodate in malo rabljeno veliko ceneje kupite na sejmih smučarske opreme.

V. ŠINKOVEC

Najdeno

Po 6. točki navodila o postopku z najdenimi predmeti (Uradni list SFRJ, št. 94/49) objavlja oddelek za notranje zadeve Skupščine občine Velenje, da so bili na območju občine Velenje najdeni navedeni predmeti:

1. Zensko kolo znamke „SPORT“, rdeče barve,
2. Zensko kolo znamke „PONY“, modre barve,
3. Zensko kolo znamka „PONY“, modre barve,
4. Kolo znamke „PONY ROG“, oranžne barve,
5. Kolo s pomožnim motorjem znamke „PONY EXPRES“, rumene barve,
6. Orodje in blatniki kolesa znamke „PONY“, vijoličaste barve

Prosimo lastnike, da dvignejo najdene predmete v roku 6 mesecev po objavi tega razglašja. Predmeti so deponirani na sedežu občine Velenje, v sobi št. 15.

Ogled je možen vsako sredo od 14. do 16. ure. Po poteku 6 mesecev

po objavi tega razglašja bodo ti predmeti last družbenega premoženja. SEF ODSEKA ZA JAVNI RED IN MIR RUDI MEH

STANOVANJE
OPREMLJENO SOBO z dvema posteljama iščeta dva študenta v Velenju. Ponudbe pošljite na uredništvo NČ pod šifro „Prijaznost“

PRODAM
PONY EXPRES, malo rabljen, z garancijo prodam. Padežnik Stane, tel. 85-330.
DNEVNO SOBO (omara, 2 regala, 2 kavča) prodam zaradi selitve. Ogled možen popoldne. Informacije 85-030/355. Čas, Jenkova 2, Velenje.

SLUŽBA
Iščemo dobro žensko za dopoldansko varstvo otroka v našem stanovanju. Ponudbe pošljite na uredništvo pod šifro „Dobro plačamo“. Iščemo žensko srednjih let za pomoč v gospodinjstvu. Informacije dobite v uredništvu.

KINO

Petek, 22. 11. 1974 ob 17.30 ameriški barvni vestem SABATA STABO JE KONEC
Režija: Fran Kramer. Igrajo: Lee van Cleff, William Berger, Pedro Sanchez, Nick Jordan, Linda Veras, Franco Ressel, Anthony Grawell.

Sobota, 23. 11. 1974 ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni vestem SABATA STABO JE KONEC.

Nedelja, 24. 11. 1974 ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni vestem SABATA STABO JE KONEC

Torek, 26. 11. 1974 ob 17.30 in 19.30 francoska barvna komedija VESELI REGENTI Režija: Claude Zidi. Igrajo: Jean-Guy Fehner, Gerard Rinaldi, Luis Rego, Gerard Philpelli.

Sreda, 27. 11. 1974 ob 17.30 in 19.30 francosko-madarski risani film LA FONTEINOVE BASNI

Četrtek, 28. 11. 1974 ob 17.30 in 19.30 francosko-madarski risani film LA FONTEINOVE BASNI

Petek, 29. 11. 1974 ob 17.30 angleški barvni film JAMES BOND 007-DIAMANTI SO VEČNI Režija: Guy Hamilton. Igrajo: Sean Connery, Jill St. John, Charles Gray, Lana Wood

Sobota, 30. 11. 1974 ob 17.30 in 19.30 angleški barvni film JAMES BOND 007-DIAMANTI SO VEČNI

Nedelja, 31. 12. 1974 ob 17.30 in 19.30 angleški barvni film JAMES BOND 007-DIAMANTI SO VEČNI

KINOGLLEDALIŠČE:

Ponedeljek 25. 11. 1974 ob 20 uri francoska barvna komedija VESELI REGENTI Režija: Claude Zidi. Igrajo: Jean-Guy Fehner, Gerard Rinaldi, Gerard Philpelli, Luis Rego.

Ponedeljek, 2. 12. 1974 ob 20 uri ameriški barvni vestem HEROJ ČRNEGA KOLTA Režija: FRANK KRAMER, Igrajo: Lee Van Cleef, Reiner Schöne, Annabella Incontrera, Gianni Rizzo

SMRTI

Franciška ZAGER, upoko- iz Lokovice 119, stara 74

Vincencij RAJŠTER, prev- iz Raven 120, star 80 let
Francišek JAZBEC, kmeto- iz Raven št. 83, star 74 let
Franciška ŠUMLJAK, go- iz Soštanja, Metleče 8, 77 let

Marija OBLAK, upoko- iz Laz št. 33, stara 75 let
Jožefa KOTNIK, gospod- Velenja, Koroška 60, stara

Ivan ZIVKO, komercialist iz Velenja, Gorenjska 21, star 50

Franc ZIDARN, rudar iz Velenja št. 66, star

Jože HLASTEC, rudar iz Velenja, Sercerjeva c. št. 2, star

Jožef GRM, upokojenec iz Velenja, št. 44, star 70 let
Anton NAPOTNIK, upoko- iz Velenja, Aškercjeva c. št. 82 let

Elizabeta CVIKL, upoko- iz Velenja, Celjska c. 38, 70 let

GIP »VEGRAD« VELENJE prodaja

Garaže v bloku B-100 na Prešernovi cesti 9.

Rok vselitve: 30 dni po podpisu pogodbe.

ništvo in uprava Velenje, Titov trg 2, p. p. 89, telefon (063)85-087 - Glavni in odgovorni urednik Ljuban Naraks - Redakcija Liza Podpečan-Kuhar, Stane Vovk, Rudi Ževart in Stane Žula - tehnični urednik: Franci Mazovec - Časnik je kot štirinajstnevnik „Šaleški rudar“ izhajal do 1. januarja 1973 - Zdjaj pa izide vsak petek - Cena je 2 dinarja - Letna naročnina je 72 dinarjev. - Za

inozemstvo 120 din - Tekoči račun št. 5280-678-55263 pri SDK Velenje - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Tisk ZP LD LJUDSKA PRAVICA - Grafična priprava ČZP Dolenjski list Novo mesto - Po mnenju sekretarjata za informacije IS SRV (št. 421-1/72 od 18. 2. 1974) se za NAŠ ČAS ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

ZAHVALA

vsem, ki ste ob izgubi našega dragega moža in očeta

Toneta Žerdonerja

nam s tolažilno besedo lajšali bridko srčno bolečino in se udeležili zadnjega slovesa ob njegovem preranem grobu. Najlepša hvala sorodnikom in sosedom za pomoč v teh težkih urah ter vsem darovalcem cvetja. Posebej naj velja zahvala direktorju in kolektivu hotela „Paka“ ter kolektivu REK za izkazano pozornost, obema govornikoma tov. Ivu Gorograncu in Franju Arliču ter godbi na pihala, duhovščini in upokojeniškemu društvu.

Žalujoči žena in hčerka z družino.

SMRT ZAVITA V TEMO

V Podlubeli je bilo v soboto, 26. oktobra zelo veselo. Škalski fantje so tedaj postavili „šran-go“ Milanu Ašenbergerju iz Podgore pri Šmartnem ob Paki, ki je tisto jutro prišel po svojo izvoljenko Jožico Glinšek iz Škal. Pogajanja med ženinom in fanti je teklo gladko; zataknilo se je nekoliko le takrat, ko je 25-letni ženin zahteval kozarec vode, katere pa mladi Škalčani

niso imeli, kljub temu, da so pripravili vse vrste pijač. Ker bi bil ženin prav zaradi vode skoraj dobil nevesto brez odškodnine, smo to njegovo iznadljivost omenili tudi v naslovu sestavka s katerim smo v 42. številki Našega časa opisali šranganje v Podlubeli: „Zaradi vode, skoraj vse po vodi.“

Tedaj ni nihče niti za trenutek pomislil ob pogledu na vese-

V nedeljo so Jožico pokopali na pokopališču v Škalah. Od nje so se poslovili sorodniki, sosede in veliko prebivalcev iz Škal, Hrastovca in Velenja. Ljudje pripovedujejo, da je pokojniččin mož, ki je odšel v neznano, od daleč opazoval pogrebni spreved.

Krsto s pokojno Jožico so domačini prenesli v gomilo. Kdo bo razjasnil njeno nenavadno tragično smrt?

Od Jožice so se poslovili tudi fantje, ki so jo pred kratkotrajnim in nesrečnim zakonom, šrangali in dovolili, da jo je odpeljal fant iz druge fane.

● AKTUALNA NOVIC

Evidentirani kandidati za vodstvene funkcije v SIS

V času priprav na volitve delegacij v samoupravne interesne skupnosti so v velenjski občini pripravili predloge za vodstvene funkcije. Koordinacijsko-kadrovska komisija pri občinski konferenci socialistične zveze je dobila predloge od TOZD in sedanjih temeljnih skupnosti.

Zaenkrat so pripravili predloge le za predsednike skupščin in predsednike izvršilnih odborov, za ostale funkcije – predsednike zborov izvajalcev, predsednika zbora uporabnikov, tajnika skupnosti in predsednika družbenega nadzora pa bodo kandidati znani nekoliko kasneje. Takoj za tem, ko bo predloge potrdila koordinacijsko-kadrovska komisija, bomo imena objavili v našem časniku.

Kandidat za predsednika skupščine SIS vzgoje in izobraževanja je Franc Avberšek, za predsednika izvršilnega odbora pa Maks Vester. V skupnost otroškega varstva je za predsednico skupnosti predlagana Danijela Lipovšek, za predsednico izvršilnega odbora pa Elfrida Ambrožič. Božo Lednik je kandidat za predsednika SIS zdravstva, Jože Vunderla pa za predsednika izvršilnega odbora. V samoupravni kulturni skupnosti naj bi bil predsednik skupščine Peter Krapež, predsednik izvršilnega odbora pa Ivan Marin. Kandidat za predsednika skupščine v skupnosti socialnega skrbstva je Martin Primožič, za predsednika izvršilnega odbora Slavka Mijoč. Za SIS telesne kulture kandidira za predsednika skupščine Tone Pečovnik, za predsednika izvršilnega odbora pa Štane Rudolf.

Jožica Glinšek in ženin Milan Ašenberger v Škalah, kjer so ju šrangali domači fantje.

le in srečne obraze neveste in ženina, njunih staršev in vseh drugih, ki so se udeležili tega starega slovenskega običaja, da bo njun zakon prekinila prav voda.

V petek, 15. tega meseca so truplo 19-letne Jožice Ašenberger našli v malem braslovškem jezeru, v nedeljo, 17. novembra pa so Jožico ob veliki žalosti staršev, drugih sorodnikov, sosedom ter velikega števila prebivalcev Škal, Hrastovca pa tudi Velenja pokopali na pokopališču v Škalah. Od nje so se tokrat za vedno poslovili tudi fantje, ki so mlademu paru pripravili pred odhodom na matični urad v Velenje „šran-go“.

Jožico so nazadnje videli živo v sredo, 13. tega meseca. Zjutraj tega dne je odšla na delo v Gorenje, kjer jo je ob 14. uri počakal mož Milan z avtomobilom in jo odpeljal na njen dom v Škale. Tam sta nekaj časa pomagala pri delu na polju, nato pa sta se odpravila na Milanov dom v Podgoro. Milanu se je zelo mudilo, saj je dejal, da bi si rad ogledal še roko-metno tekmo, ki jo je prenašala televizija. Vendar Milan svoje žene ni pripeljal domov.

Naslednji dan v četrtek, 14. novembra je Franc Dobrišek, čuvaj na braslovškem jezeru, opazil pod gladino jezera rdečo liso. Misli je, da je v vodi prazna blazina ali kaj podobnega, zato temu ni posvečal pozornosti. Ker je bila naslednji dan ome-njena lisa še vedno v jezeru, je proti njej vrgele trnek, da bi ugotovil, kaj je. Trnek se je zapletel, zato ga ni mogel izvleči. Odprl je zaporo od-točnega kanala in voda je začela od-tekati. Kmalu se je pokazala streha rdečega avtomobila, nato pa še cel NSU prinzi in truplo ob njem. Med-tem so prišli tudi miličniki, po kate-re je Franc Dobrišek poslal. V trup-lu so prepoznali mlado ženo Jožico Ašenberger, avto pa je bil last njene-ga moža Milana. Desna vrata avto-mobila so bila priprta, šipa pa spu-ščena, tako da jo je iz okvirja vrat gledalo le 8 cm. Komisija je ugotovi-

la, da je bil avtomobil pred tem do-godkom (za zdaj še ni znano ali gre za nesrečen dogodek ali kaznivo de-janje) v brezhibnem stanju. Luči so bile ugasnjene, menjalna ročica pa je bila v četrti prestavi.

Milan je v sredo, 13. novembra po pripovedovanju ljudi prišel moker domov, se spreoblekel, in nato izgi-nil. Naslednji dan so ga menda videli v Podlubeli, kjer je ležal na nekem gospodarskem poslopju, okrog vratu pa je imel vrv. Vendar je spet po-begnul. Ker ga še vedno niso našli, prosi postaja milice Velenje vse ob-čane, če bi karkoli zvedeli o po-beglem Ivanu Ašenbergerju, da to takoj sporočijo na postajo milice. Njegovo odkritje bo prav gotovo da-lo odgovor na vprašanje, zakaj je morala umreti njegova mlada žena Jožica.

Slikar iz Topolšice

Kakšno naključje. Človek sreča starega prijatelja, ki te povabi na kavico in tako se začne naslednja zgodba. Kar butnilo so vame tri slike – krajine, matere z otrokom in figuralna kompozicija iz sicer precejšnje kolekcije še drugih slik, Jakoba dr. Kralja. Čeprav mi priimek slikarja na teh slikah ni povedal nič (doslej se še javnosti ni predstavil), so mi toliko več govorile slike, ki ne glede na motiv in slog kažejo izostreno estetsko senzibilnost slikarja, Slavka Košenine iz Topolšice. Obiskala sem ga na domu, v hišici ob robu gozda, polni tišine in spokojnosti. Pogovarjala sva se seveda o slikanju, življenju in delu.

Slavko Košenina se je rodil leta 1941 v Topolšici, kjer je preživel otroška leta kot vsi vaški otroci – na gmajni, kjer so se podili za živino in žogo. V šolo je hodil v Topolšici do četrtega razreda, nato pa v nižjo gimnazijo v Šoštanj. Peš, seveda (takrat še namreč niso vozili šolski avtobusi)!

In kdaj se je porodila v vas želja po slikanju?

„Že v šolskih letih sem rad risal motive iz svojega okolja. Prof. Arnold, ki je poučeval risanje, me je že takrat vzpodbujal in vplival, da sem se nato odločil za študij na šoli za umetno obrt v Ljubljani, oddelek za grafi-ko.“

Kaj pa po končanem študiju?

„Zaposlil sem se kot učitelj likovnega pouka v Šmartnem ob Paki. Vendar me je želja, da bi imel več

opravka z uporabno industrijsko grafiko pripeljala v AERO Celje in kasneje k Radu Celje, Novi tednik za oblikovalca propagandnih poročil za tisk.“

Nemiri duh je vodil Slavka še v različne službe, vendar pravega, predvsem pa trajnega zadovoljstva ni našel v nobeni. Sedaj je že dve leti doma in se ukvarja samo s slikarstvom. To, da ni vezan na oblikovanje določene nega izdelka, z določenimi merami, mu daje možnost, da slika ali oblikuje, kot čuti.

„Slikanje je bistvo mojega dela in življenja“, je rekel Slavko Košenina.

Popolnoma sem mu verjela in se poslovila v prepričanju, da bom še večkrat slišala za ime Slavka Košenina slikarja iz Topolšice.

Liza Podpečan-Kuhar

Slavko Košenina, slikar: „Slikanje je bistvo mojega življenja“

● DIJAKINJE IZ SREDNJE EKONOMSKE ŠOLE V CELJU

Desettisoči obiskovalec velenjskega gradu

Velenjski grad je v ponedeljek obiskal 4.c razred srednje ekonomske šole iz Celja. Dijakinje so bile prijetno presenečene, ko so jim ob vpisovanju v knjigo obiskov povedali, da bo ena izmed njih že desettisoča obiskovalka. To novico je z veseljem sprejela MOJCA KULETA. Kustos na gradu Ivan Goričnik ji je ob tej priložnosti izročil spominsko darilo, mi pa smo jo zaprosili za kratek pogovor.

Mojca je doma iz Loke pri Zidanem mostu, v Velenju pa je bila – podobno kot več njenih sošolk – prvič. Hvalila se je, da je bil razred v prvem četrletju zelo podelen, saj ob konferenci v dovalnici ni bilo nobenih „cveka“. Njihovo marljivo so nagradili učitelji s prostim dnevom. „Sklenile smo da bomo obiskale velenjski grad, ker smo slišale, da je zelo zanimiv in da ima bogat muzej...“

Ni nam žal, da smo prišli v Velenje. Seznanila sem se z razvojem rudarstva, Fotozbirka črnske umetnosti, prava paša za oči vsake obiskovalca, v oddelku NOB pa se bom lahko seznanila z razvojem narodnoosvojitelne dilne vojne pri vas v Šaleški dolini. Mojca je tudi povedala, da muzeje zelo obiskuje. „Kjerkoli smo bili doslej na izletu, smo si ogledali dale tudi muzej, če ga je le imel. Tam najlaže spoznamo zgodovino nekega kraja.“ Ker so medtem spoznale sošolke skupaj s tovarniškim nestrpnost čakale nanjo, ogledati so si morale še oddelk NOB in mastodonta smo se ji zahvalili za resničen pogovor. Kot desettisoča obiskovalka pa se jo povabili, naj še kdaj pri- v Velenje.

Gostinsko podjetje PAKA Velenje Obvešča in priporoča

Rezervacije za Silvestrovanje imamo že v prodaji.

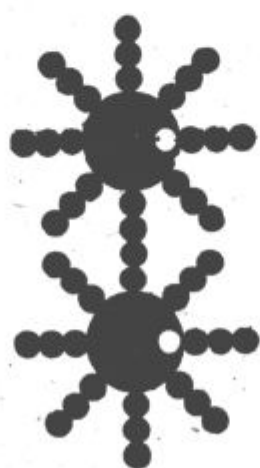
- Nočni bar, Silvester večerja 350,00 din
- Jedilnica 300,00 din
- Posebna soba 250,00 din
- Aperitiv bar 250,00 din
- Kegljišče 150,00 din
- Restavracija JEZERO 200,00 din

Rezervacije prodajamo v recepciji hotela Paka, tel. 85 133 do 136 in v restavraciji Jezero, tel. 85 170.

ZA PRIJETNO SILVESTROVANJE BO POSKRBEL KOLEKTIV GOSTINSKEGA PODJETJA

»PAKA« VELENJE

VLJUDNO VABLJENH

hotel paka

Razvoj osnovnih nosilcev telesne kulture

Iz programa Temeljne telesnokulturne skupnosti Slovenj Gradec za leto 1975

Temeljna telesno kulturna skupnost Slovenj Gradec bo svoja prizadevanja in naloge v letu 1975 usmerila predvsem v dosegi, dveh poglavitnih nalog, ki sta bila določeni že v delovnem načrtu za leto 1974, in sicer želi omogočiti vsem občanom, od predšolskih otrok do starejših, telesno kulturno aktivnost skozi vse leto, tako na rekreativnem kot kvalitetnem tekmovalnem področju, ustvariti pa mora pogoje za telesno kulturno dejavnost vseh občanov. V ta namen bo razvijala osnovne nosilce telesne kulture ter ustvarjala potrebe materialne in kadrovske pogoje.

Osnovni nosilci telesno kulturne dejavnosti se, upoštevajoč interese, že združujejo v okviru posameznih komisij pri temeljni telesno kulturni skupnosti, ki uspešno delujejo, bo pa treba njihovo dejavnost še popestriti.

Komisija za šolska športna društva povezuje vsa šolska športna društva in pa šole, kjer tovrstnih društev še nimajo. V prihodnje bo postala koordinator vse telesno vzgojne dejavnosti predšolske in šolske mladine. Med drugim bo pomagala ustanoviti šolska športna društva povsod tam, kjer jih še ni, da bi na ta način zagotovila boljše organiziranost in vključevanje kar največjega števila učencev v telesno kulturno dejavnost. Dajala bo pobude za šolanje in izobrazbo kadrov. Skupaj z osnovnimi nosilci pa bo organizirala akcije za večjo množičnost, posebej še s prirejanjem pohodov, krosov itd.

Komisija za tekmovalni in kvalitetni šport združuje vse osnovne organizacije telesne kulture v občini Slovenj Gradec, ki se ukvarjajo s tekmovalnim športom. Že razvitim športnim panogam bodo pomagali pri njihovem nadaljnjem razvoju. Prednost pri tem bodo imele panoge, ki so najbolj razvite, ki imajo tradicijo in vlada zanje med mladino največ zanimanja. Druge telesno kulturne organizacije pa naj bi namenile večji poudarek rekreativni dejavnosti, hkrati pa naj bi bile te organizacije rezervoar za kadre za druge, kvalitetnejše, telesno kulturne organizacije. Ta naloga bo težka, saj bo treba spremeniti miselnost ljudi, da je Mislinjska dolina ena sama skupnost.

Temeljna telesno kulturna skupnost se bo zavzemala za

racionalnost tekmovalnih sistemov tekmovalnj, ki naj bi ob smotni potrebi denarja prav tako omogočili razvoj kvalitetnega tekmovalnega športa.

Komisija za rekreacijo si je zastavila prav tako obširno delo. Športna rekreacija je namreč tista veja telesno kulturne dejavnosti, ki pridobiva na pomenu in ki privablja vse več ljudi. V letu 1975 bo zato temeljna telesno kulturna skupnost stremela zlasti še zato, da poveže vse organizacije, ki vključujejo v svoj program dela športno rekreacijo, nadalje bo sodelovala pri razvoju rekreacije delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela in občanov v krajevnih skupnostih. Zavzemala se bo tudi za

omogočiti izobraževanje za delo v telesnovzgojnih organizacijah. Prav tako pa bo treba iz vrst osnovnošolske in srednješolske mladine poiskati takšne, ki jih delo veseli, jim omogočiti šolanje ter jim pomagati pri nadaljnjem vaditeljskem delu. Po končanem šolanju pa bi te vključili v redno delo v telesno kulturnih organizacijah.

Temeljna telesno kulturna skupnost Slovenj Gradec bo postavila program izgradnje manjkajočih športnih objektov v občini, in to za daljše razdobje. Program bo treba vnesti v urbanistični načrt občine, hkrati pa pripraviti prednostni red izgradnje posameznih športnih objektov, ki še niso zajeti v programskih načrtih. V letu 1974 je bila

še sredstva za investicijske naložbe. Poraba sredstev, namenjenih za razvoj telesne kulture v občini, terja v vseh svojih oblikah smotno razdelitev, od rekreacije do tekmovalnega športa. Pri tem pa je treba upoštevati tudi potrebe po ureditvi športnih igrišč na prostem in športnih dvoran. Temeljna telesno kulturna skupnost mora tem vprašanjem nameniti, s pomočjo temeljnih organizacij združenega dela in organizacij združenega dela, posebno pozornost.

Se najprej bo Temeljna telesno kulturna skupnost Slovenj Gradec namenjala del sredstev za investicijsko dejavnost kot prispevek vseh občanov, ob tem pa predvidevajo za 0,20 % višjo

Na prostoru v neposredni bližini nogometnega igrišča so začeli z zemeljskimi deli pri gradnji športne hale, ki naj bi bila do III. faze zgrajena v letu 1975

primerno vrednotenje te dejavnosti, propagirala rekreativno dejavnost in organizirala razne akcije z namenom, da v rekreacijo vključijo kar največ občanov. Zraven tega bo organizirala redne oblike rekreacije, trudila se bo, da bo postalo društvo Partizan glavni nosilec rekreacije v posameznem kraju, zavzemala pa se bo še za nastavitve strokovnih kadrov v vseh večjih organizacijah združenega dela.

Komisija za kadre bo morala v prihodnje pridobiti in izšolati kar največ strokovnih delavcev, saj so to glavni pogoj za uspešno telesno kulturno dejavnost. Strokovnih delavcev pa je premalo, tako v šolskih športnih društvih, kot v vseh drugih organizacijah. Kazalo bi navezati stike z bivšimi športniki in jih znova pridobiti za telesno vzgojno delo, hkrati pa jim

vnešena v investicijski načrt postavitev nove športne hale v Slovenj Gradcu. Del sredstev, ki jih zbirajo za temeljno telesno kulturno skupnost, so namenili za investicije. Osnovni cilj investicijskega programa za leto 1975 je nadaljevati z gradnjo športne hale, ki naj bi bila do III. faze zgrajena v letu 1975.

Finančni načrt Temeljne telesno kulturne skupnosti Slovenj Gradec bo reševal z raven sredstev za redno dejavnost

prispevno stopnjo za samoupravno interesno skupnost na področju telesne kulture, saj bo mogoče le na ta način uresničiti prizadevanja telesno kulturnih delavcev in delovno usmeritev telesne kulture v Mislinjski dolini v letu 1975.

Zavzemala pa se bo, med drugim tudi za tesnejše medobčinsko sodelovanje, posebej še pri skupnih akcijah, večjih tekmovanjih in drugih pomembnih akcijah.

Gradivo pripravil posebni koordinacijski odbor za družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje v občini Slovenj Gradec in je izšlo kot priloga v redni izdaji tednika Naš čas, dne 22. novembra 1974 - Pripravil in oblikoval NAS CAS Velenje - Odgovarja Ljuban Naraks - Tisk Ljudska pravica, Ljubljana.

Samoupravno sporazumevanje v Mislinjski dolini 1974

PREDLOGI DELOVNIH NAČRTOV TEMELJNIH SAMOUPRAVNIH SKUPNOSTI Z OBMOČJA OBČINE SLOVENJ GRADEC ZA LETO 1975

Potreben dogovor za prednostne naloge v prihodnjem letu

V občini Slovenj Gradec bomo ustanovili še nove samoupravne interesne skupnosti

Že drugo leto Vas skušamo, delovni ljudje in občani občine Slovenj Gradec, s priložo „Samoupravno sporazumevanje v Mislinjski dolini“ seznaniti s poglavitno vsebino delovnih programov samoupravnih interesnih skupnosti, ki že delujejo oziroma, ki jih ustanovljamo na področju družbenih služb. V programih so zapisane naloge in dejavnosti s področja vzgoje in izobraževanja, otroškega varstva, zdravstva, socialnega skrbstva, kulture in telesne kulture. Prepričani smo, da vsega, kar posamezne samoupravne interesne skupnosti načrtujejo za leto 1975, ne bo mogoče uresničiti; ker za vse načrte najbrž ne bo zadosti denarja.

Zato želimo, da delovni ljudje in občani kar najbolj skrbno preučijo predloge programov in odločijo o tem, katere so tiste naloge, ki jim morajo dati samoupravne interesne skupnosti pri delu v letu 1975 prednost.

V tem letu ustanovljamo dve novi samoupravni interesni skupnosti, in sicer skupnost zdravstvenega varstva in skupnost socialnega skrbstva. V prilogi „Samoupravno sporazumevanje v Mislinjski dolini 1975“ objavljamo tudi delovna načrta teh dveh novih samoupravnih interesnih skupnosti. Ob tem kaže omeniti, da je skupnost zdravstvenega varovanja delovala doslej kot regijska samoupravna skupnost za občine Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec in Velenje s sedežem na Ravnah na Koroškem.

V prilogi „Samoupravno sporazumevanje v Mislinjski dolini 1975“ objavljamo še podatke o dohodkih posameznih samoupravnih interesnih skupnosti, ki so jih zbrale v letošnjem letu na osnovi sklenjenih samo-

upravnih sporazumov. Razumljivo je, da za obe novoustanovljeni samoupravni skupnosti, to je za skupnost zdravstvenega

varstva in skupnost socialnega skrbstva, teh podatkov še ne moremo objaviti, ker jih šele ustanovljamo.

Slovenj Gradec, sredi novembra 1974

Pregled zbiranja sredstev

samoupravnih interesnih skupnosti v občini Slovenj Gradec v letu 1974 na osnovi samoupravnih sporazumov o financiranju

Interesna skupnost	finančni načrt 1974	realizacija 1. 1. 74. -	%
Temeljna izobraževalna skupnost Slovenj Gradec	14.601.000 din	12.449.578 din	85,3
Skupnost otroškega varstva Slovenj Gradec,	1.454.036 din	1.293.653 din	88,9
Temeljna kulturna skupnost Slovenj Gradec	1.426.000 din	1.128.035 din	79,0
Temeljna telesno kulturna skupnost Slovenj Gradec	1.050.000 din	929.633 din	88,5

Opomba:

TEMELJNA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST SLOVENJ GRADEC načrtuje za letos skupaj 14.601.000 dinarjev dohodkov, in sicer 13.015.000 din s samoupravnim sporazumom po stopnji 4,93 % od bruto osebnih dohodkov in 1.586.000 din iz solidarnostnega sklada Republiške izobraževalne skupnosti. Do konca oktobra so

zbrali 11.260.075 din s samoupravnim sporazumom, iz solidarnostnega sklada Republiške izobraževalne skupnosti pa so prejeli 1.189.503 din. Na predlog komisije za družbeni nadzor nad izvajanjem samoupravnega sporazuma, na predlog koordinacijskega odbora za samoupravno sporazumevanje v občini in v soglasju z Izvršnim svetom Skup-

Kam pripombe?

Akcijo družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja vodi posebni koordinacijski odbor za družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje, ki ga je imenoval Izvršni svet Skupščine občine Slovenj Gradec.

V odboru so: Peter Planinšec, predsednik, Mladen Mrmolja, namestnik predsednika, Anton Matvoz, tajnik in člani Zmago Pariž, Jože Zorman, Ludvik Maznik, Oto Slemenik, Franc Gornjak, Peter Bernard, Jurij Simoniti, Lojze Slemenik, Niko Kolar, Mirko Krevh, Jurij Sumecnik, Leon Knez, Ladislav Horvat in Rudi Oprešnik.

Delovne ljudi in občane z območja občine Slovenj Gradec prosimo, da pošljejo koordinacijskemu odboru za družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje vse morebitne pripombe in predloge k predlogom delovnih načrtov posameznih interesnih skupnosti. Pripombe lahko v pisni obliki posredujete na koordinacijski odbor, ki deluje na sedežu Skupščine občine Slovenj Gradec, lahko pa tudi na telefon 84-151, interna 21.

ščine občine Slovenj Gradec naj bi ostala prispevna stopnja za izobraževanje do konca leta 1974 nespremenjena. Zbrana sredstva nad dogovorjeno vsoto po samoupravnem sporazumu bo Temeljna izobraževalna skupnost Slovenj Gradec porabila za dovoljeno valorizacijo osebnih dohodkov prosvetnih delavcev ter za kritje nujnih investicijskih obveznosti Temeljne izobraževalne skupnosti Slovenj Gradec v zvezi z investicijami v letu 1974.

SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA SLOVENJ GRADEC pa naj bi na predlog komisije za družbeni nadzor nad izvajanjem samoupravnega sporazuma morebitne viške zbranih sredstev namenila za poravnane obveznosti za plačilo kupljene opreme ter za ureditev okolice ob novoizgrajenih objektih vzgojno varstvenih zavodov.

Tudi izobraževanje na novo organizirano

Iz programa Temeljne izobraževalne skupnosti Slovenj Gradec za leto 1975

Temeljna izobraževalna skupnost Slovenj Gradec načrtuje delovni program za leto 1975 za financiranje dejavnosti na naslednjih vzgojno izobraževalnih področjih: osnovno šolstvo, posebno osnovno šolstvo, šolsko in predšolsko varstvo, glasbena šola, osnovno izobraževanje odraslih, skrb za materialni položaj delavcev in strokovno izobraževanje, investicijska dejavnost in organizacija strokovne službe izobraževalne skupnosti.

Vsebinsko in obseg vzgojno izobraževalne dejavnosti opredeljujejo zakonski predpisi za posamezna vzgojno izobraževalna področja, predmetniki in učni načrti. Idejno politično usmeritev vzgoje in izobraževanja pa so določili sklepi VII. kongresa Zveze komunistov Slovenije in X. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Naloge izobraževalne skupnosti in njena vloga v sistemu samoupravljanja so določene v zakonu o izobraževalnih skupnostih, samoupravnem sporazumu o ustanovitvi izobraževalne skupnosti ter v njenem statutu.

Z uveljavitvijo delegatskih razmerij in s tem v zvezi vključitev v soodločanje v skupščinskem sistemu družbeno politične skupnosti bo tudi izobraževalna skupnost vsebinsko in samoupravno organizirana v skladu z določili nove ustave.

I. DEJAVNOST OSNOVNIH ŠOL

Na območju Temeljne izobraževalne skupnosti Slovenj Gradec delujejo 4 centralne osnovne šole z 8 podružnicami. Vzgojno izobraževalno delo je organizirano v 102 oddelkih, v katerih je 2.629 učencev. Čistih oddelkov je 90 z 2.420 učenci, kombiniranih pa 12 z 209 učenci. Za pouk v osnovnih šolah je na voljo 13 šolskih stavb z 69 učilnicami, z izjemo nekaj kabinetov pa šole ne razpolagajo z drugimi dodatnimi prostori. Pouk je organiziran v poprečju v 1,5 izmeni. V enem oddelku je v poprečju 26 učencev. S 5 podružničnih šol pa so učence višjih razredov prešolali na centralne osnovne šole. Dnevno se vozi 401 učenec, ali 15 % vseh učencev.

Centralne osnovne šole tako obiskuje 2.083 učencev, na podružničnih šolah pa je 546 učencev. Na 4 podružničnih šolah obiskujejo učenci kombinirani pouk, in to s kombinacijo dveh do treh razredov v oddelku. Učenci, ki se zaradi oddaljenosti od šole in od prometnih poti ne morejo voziti v šolo, so v zimskih mesecih pri drugih družinah v bližini šole.

Na osnovnih šolah je skupaj 164 zaposlenih, učnega osebja je 115, vodstvenih in administrativnih delavcev 12,5, tehničnih delavcev pa 37.

Organizacija vzgojno izobraževalnega dela v osnovnih šolah temelji na določilih zakona o osnovni šoli, predmetnika in učnih načrtov ter šolskega koledarja v okviru 5 dnevnega tednika. Vzgojno izobraževalni program realizirajo pedagoški delavci v 38 tednih efektivnega pouka. Razen tega opravijo osnovne šole še druge dodatne vzgojno izobraževalne dejavnosti, kakor dodatni in dopolnilni pouk, malo šolo, učne ekskurzije ter interesne dejavnosti v krožkih, šolskih društvih, organizacijah in tekmovanjih. Z organizacijo številnih proslav in javnih prireditev povezujejo dejavnost šole navzven ter tako uresničujejo načelo povezanosti šole z javnostjo in družbenim življenjem. Pomembna oblika vzgojno izobraževalne dejavnosti je varstvo in prehrana otrok. Varstvo šolskih otrok je organizirano pri osnovni šoli „Franjo Vrnč“ v Slovenj Gradcu v 3 oddelkih za 60 učencev, pri osnovni šoli v Šmartnem v 1 oddelku za 25 otrok, razen tega pa organizirajo šole krajše oblike podaljšanega bivanja za učence – vozače.

V šolskem varstvu in podaljšanem bivanju opravijo učenci vse šolske obveznosti. Del časa je namenjen še za interesne dejavnosti in za rekreacijo. Varstvo šolskih otrok in podaljšano bivanje je prehodna oblika k postopni uvedbi celodnevne osnovne šole.

Celodnevna osnovna šola bo v letu 1975 poskusno organizirana na podružnični šoli „Pod Graško goro“ v Šmiklavžu. Po programu celodnevne šole bodo učenci v šoli od 7. ure zjutraj do 16. ure popoldne. V času celodnevnega bivanja v šoli bodo imeli učenci pouk, ostali prosti čas pa je namenjen za druge interesne dejavnosti, za počitek in rekreacijo, za učenje in opravljanje drugih šolskih obveznosti, ki jih sicer opravljajo učenci doma. Poskrbljeno bo tudi za prehrano učencev, in sicer za dopoldansko malico in

kosilo. Organizacija celodnevne šole zahteva tudi ustrezno dopolnitev opreme in učil, predvsem opreme učilnic, kuhinje in prostora za rekreativno dejavnost. Organizacija celodnevnega bivanja otrok v šoli bo zahtevala še dodatno nastavitve delovnega osebja.

Prehrana šolskih otrok je organizirana na vseh osnovnih šolah. Šolske malice prejema 80 % vseh učencev, za socialno ogrožene otroke prispeva denar za regresiranje prehrane temeljna izobraževalna skupnost. Kosilo prejema skupaj 260 učencev, ali 10 % vseh vpisanih šolarjev.

Šolska svetovalna služba, ki je organizirana na osnovni šoli „Franjo Vrnč“ v Slovenj Gradcu, opravlja nekatere naloge za območje vseh osnovnih šol, določene naloge pa samo za osnovno šolo „Franjo Vrnč“. V delovno področje šolske svetovalne službe spadajo naslednje naloge: preizkušanje zrelosti novincev pred vstopom v šolo, dejavnost v zvezi s poklicnim usmerjanjem, diagnostično in svetovalno delo z učenci, ki težje napredujejo in pa strokovna pomoč učiteljem pri vzgojnem delu.

Oskrba učencev z brezplačnimi učbeniki in učnimi pripomočki v preteklem letu ni bila zadovoljiva. Izobraževalna skupnost je prispevala denar le za nabavo učbenikov in učnih pripomočkov za pouk moderne matematike od 1. do 4. razreda. Vse druge učne pripomočke in učbenike pa so morali kupiti starši sami. V letu 1975 bi morali, razen učbenikov za matematiko, zagotoviti brezplačno učbenike socialno ogroženim učencem, in to predvsem učencem na oddaljenih podružničnih šolah. Prvo leto bi bilo potrebno nekaj več denarja, v naslednjih letih pa bi samo obnavljali knjižno zalogo.

Materialna opremljenost šol, materialni stroški, amortizacija opreme in učil ter sredstva za modernizacijo pouka: zaradi vedno večjih zahtev po vsebinski preobrazbi osnovne šole je potrebna tudi primerna materialna opremljenost, ki bo omogočila uspešno izvajanje vseh postavljenih vzgojno izobraževalnih nalog. Uvajanje pestrih učnih oblik in metod dela zahteva, da so šole opremljene s sodobnimi učili. Razpoložljiva sredstva ne zadoščajo, da bi lahko zavodi kupili razno-

razne drage pripomočke, ker porabijo ves denar za kritje rednih materialnih stroškov. Izobraževalna skupnost bo zagotovila s finančnim načrtom potrebna sredstva za nakup učil za podružnično šolo „Pod Graško goro“ v Šmiklavžu, ki prehaja v organizacijo celodnevne šole. Prispevala pa bo še potreben denar za amortizacijo opreme in učil, prav tako pa tudi potreben denar za kritje režijskih stroškov.

II. POSEBNA OSNOVNA ŠOLA

Z dograditvijo novega poslopja so se oddelki posebne osnovne šole v septembru 1974 preselili v nove, sodobne prostore. S prihodnjim letom se bo šola osamosvojila kot organizacija združenega dela. Z vselitvijo v nove prostore, prav tako pa tudi z razširitvijo dejavnosti, se je povečalo število delavcev, povečali pa so se še stroški poslovanja. Šolo obiskuje 63 kategoriziranih učencev s celotnega območja občine. Del učencev se v šolo vozi, nakaj pa jih živi v bližini šole pri rejniških družinah. Na posebni osnovni šoli je 12 zaposlenih, 8 pedagoških delavcev ter 4 administrativni in tehnični delavci.

III. ŠOLSKO IN PREDŠOLSKO OTROŠKO VARSTVO

V letu 1974 smo predali svojemu namenu 2 nova objekta za potrebe predšolskega varstva, v katerih je 5 novih oddelkov, ki sprejmejo 100 otrok. Skupaj je zdaj v Mislinjski dolini organizirano predšolsko varstvo v 16 oddelkih, v katere je vključeno 351 predšolskih otrok. Tako je organizirano predšolsko varstvo v vseh večjih naseljih občine. Otroci pa so v varstvu ob delavnikih od 5,30 pa do 15.00. V zavodu je 33 zaposlenih, od tega 21 vzgojiteljic in varuhinj ter 12 drugih delavcev. Enotna organizacijska oblika omogoča učinkovito vzgojno delo, zavod pa opravlja pomembne naloge v zvezi z izvajanjem organizirane vzgojno varstvene dejavnosti v občini.

IV. GLASBENA ŠOLA

Glasbena šola Slovenj Gradec s svojim delom pomembno prispeva k dvigu splošne kulturne ravni in izobrazbe mladine. V

Temeljna kulturna skupnost Slovenj Gradec išče najrazličnejše možnosti za svojo in občinsko afirmacijo. Pri tem poskuša na neposreden način informirati občane in druge obiskovalce mesta Slovenj Gradec o kulturnih in gospodarskih rezultatih. Za leto 1975 je v programu natis ZBORNICA mesta in občine Slovenj Gradec, ki je vsekakor daljnosežna naložba in obenem vsestranski občevealec o našem kulturnem središču za odsevanje navzven.

PROGRAM DELA TEMELJNE KULTURNE SKUPNOSTI 1975

Zavod za kulturo – Umetnostni paviljon

„MIR 75 – 30 OZN“

Mednarodna razstava likovnih del

Srečanje pisateljev za okroglo mizo

Mednarodni festival celovečernih filmov s protivojno tematiko

Pregled kratkometražnih filmov z likovno tematiko

Sociološki simpozij

Sodelovanje pri skupnih prireditvah (Velenje, Ravne, Dravograd, Radlje ob Dravi)

Zavod za kulturo – Knjižnica „Ksaver Meško“

Nakup cca 1500 izvodov knjig

Moderniziranje poslovanja po prostem pristopu

Prostorska razširitev (čitalnica)

Pridobivanje novih bralcev

Ustanovitev podružnične knjižnice v Podgorju

Strokovna ureditev fonda knjižnice pisatelja Ksaverja Meška

Zavod za kulturo – Muzej ljudske revolucije

Postavitev razstave ob 30. obletnici osvoboditve

Postavitev razstave „Partizanska saniteta“

Postavitev razstave „XIV. divizija na slovenjegraškem področju“

Natis knjižice „Spomeniki in spominska obeležja v Mislinjski dolini“

Sodelovanje pri adaptaciji „Pavčkovih bolnišnic“ na Pohorju

Pridobivanje novih obiskovalcev in povezovanje z vzgojno izobraževalnimi zavodi

Strokovna vodstva po razstavah v prostorih muzeja

Radio Slovenj Gradec

Redno obveščanje javnosti o poklicni in ljubiteljski kulturno prosvetni dejavnosti v občini Slovenj Gradec

Prirejanje oddaj: o delu domačih in tujih ustvarjalcev, o izvajanju kulturne akcije v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, o delu TKS in ZKPO, o delu Zavoda za kulturo, še posebej o knjižnici in njenih novostih, o glasbenem področju in skrb za oddaje ob kulturnih praznikih

Kadrovska okrepitev in seminarji za novinarje in napovedovalce

Sodelovanje ob proslavljanju 30. obletnice osvoboditve

Komisija za spomeniško varstvo pri ZZB NOV

Obnova 11 spomenikov na območju občine Slovenj Gradec

Redno vzdrževanje 18. večjih in manjših spomenikov

Sodelovanje pri adaptaciji „Pavčkovih bolnišnic“ na Pohorju

Zavod za spomeniško varstvo – Maribor

Varstvo kulturnih spomenikov

Konservacija in restavracija kulturnih spomenikov (Sv. Duh)

Grad nad Starim trgom)

Varstvo narave (izdelava topografskega pregleda SO Slovenj Gradec

Strokovni nadzor ob adaptaciji „Pavčkovih bolnišnic“ na Pohorju.

Pokrajinski arhiv Maribor

Obdelava gradiva Zunanja arhivska služba (pregled gradiva: hotela Pohorje)

Ljubljanske banke. Splošne bolnišnice in Občinskega javnega pravobranilstva v Slovenj Gradcu)

Prezvemi gradiva

Strokovno obveščanje o arhivskem gradivu v Pokrajinskem arhivu Maribor

Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenj Gradec

Združevala bo 8 kulturno prosvetnih društev (Mislinje, Dolič, Šmartno, Podgorje, Sele – Vrhe, Stari trg, Pameče, Slovenj Gradec)

Gledališke skupine bodo priredile 12 premier na domačih odrih

Na pevskem področju bo delovalo sedem pevskih zborov in 4 pevski okteti

Osrednja prireditve na glasbenem področju bodo mednarodni dnevi komorne vokalne glasbe „SCHOLA CANTORUM“

Tekom leta bo še štiri do pet gostovanj s koncerti za mladino in odrasle.

Literarni klub bo izdal 4

knjižice ODSEVI, organiziral 3 literarne večere, sodeloval z zamejskimi pisatelji; člani kluba se bodo udeleževali pisateljskih srečanj v Sloveniji in izven nje in posredno sodelovali pri izdajanju informativne publikacije temeljne kulturne skupnosti.

Delavska godba bo približno 40-krat nastopala na najrazličnejših koncertih v občini, obenem pa bo posredovala samostojen koncert ob praznovanju 30. obletnice osvoboditve.

Mladinska gledališka skupina osnovne šole „Heroja Vrnč“, bo priredila več lutkovnih predstav in skupaj s člani kulturno-prosvetne skupine ekonomskega šolskega centra sodelovala ob praznovanju v recitali in drugimi nastopi. KPD EŠC bo tudi osnovala dramsko skupino za mesto Slovenj Gradec.

Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenj Gradec bo nosilka občinskih revij pevskih zborov in gledaliških skupin v času „NAŠE BESEDE 75“

Vzdrževanje prostorov za kulturne namene

TKS in ŽKPO Slovenj Gradec bosta na predlog investicijske komisije upoštevali in odobrili vsaj minimalna finančna sredstva za zaščito in vzdrževanje nekaterih prostorov, ki služijo kulturnim namenom.

Strokovna služba temeljne kulturne skupnosti

Strokovna služba temeljne kulturne skupnosti Slovenj Gradec opravlja strokovne, finančno-administrativne, tehnične in druge podobne zadeve s

področja kulture. Sodeluje s sosednjimi kulturnimi skupnostmi in kulturno skupnostjo Slovenije.

POVZETEK PROGRAMA KULTURNE SKUPNOSTI SLOVENIJE

Temeljne kulturne skupnosti bodo v letu 1975 na podlagi solidarnosti in vzajemnosti ter po enotni stopnji 0,18 % združevale sredstva v okviru kulturne skupnosti Slovenije: za filmsko proizvodnjo (celovečerni in kratkometražni filmi) in akcije širšega pomena, ki imajo namen popularizirati slovenski film; založniško dejavnost (izdajanje kvalitetnih slovenskih izvornih leposlovnih, družbenoslovnih in znanstvenih del s področja humanističnih ved, zlasti pa temeljna dela; izdaje, ki so namenjene širši kulturno vzgojni dejavnosti; glasbene edicije in revije vseslovenskega pomena); izvorno ustvarjalnost in drugo dejavnost širšega pomena na literarnem, knjižničnem, gledališkem, glasbenem, likovnem, galerijskem, muzejskem, arhivskem in spomeniško-varstvenem področju; kulturno dejavnost na manj razvitih območjih (v dogovorjenem obsegu); kulturno dejavnost Slovencev zunaj republiških meja, zlasti še Slovencev v zamejstvu; kulturno dejavnost narodnosti v SR Sloveniji (dogovorjeni del); kulturne stike z drugimi jugoslovanskimi narodi (medrepubliški dogovori); kulturne stike s tujino (meddržavni dogovori); raziskovalno dejavnost na kulturnem področju.

Kdaj bomo volili člane delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti?

Sveti krajevnih skupnosti in samoupravni organi v temeljnih organizacijah združenega dela v občini Slovenj Gradec sklepajo te dni o razpisu volitev delegatov in delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na območju občine Slovenj Gradec.

Sklenjeno je, da bodo volitve delegatov in članov delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti V TEMELJNIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA V OBČINI SLOVENJ GRADEC V SREDO, 4. DECEMBRA. Volitve delegatov in članov delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti v KRAJEVNIH SKUPNOSTIH V OBČINI SLOVENJ GRADEC PA BODO V NEDELJO, 8. DECEMBRA!

Obeti za razgibano kulturno življenje

Iz programa dela Temeljne kulturne skupnosti Slovenj Gradec za leto 1975

Temeljna kulturna skupnost Slovenj Gradec bo predvsem upoštevala zasnove programov samoupravnih interesnih skupnosti s področja skupne porabe za leto 1975, ki jih je izdelala koordinacijska komisija Izvršnega sveta SR Slovenije za družbene dejavnosti.

V skladu s temi okvirnimi orisi je Temeljna kulturna skupnost Slovenj Gradec zasnovo programa dela in izoblikovala naslednjo usmeritev:

V skladu z normativi se bo knjižnica „Ksaver Meško“ še nadalje razvijala in poskušala doseči slovensko poprečje v nabavi knjig (1 knjigo na prebivalca). Z modernizacijo poslovanja in uvajanja posrednejših oblik za pridobivanje novih bralcev bo morala knjižnica v letu 1975 pridobiti in usposobiti prostore za čitalnico. Vzoredno s tem bo knjižnica odprla tudi podružnico v Podgorju.

Likovno-galerijska dejavnost bo nadaljevala z razstavno politiko in sistematično zbujala in zadovoljevala likovne potrebe. Umetnostni paviljon bo moral postaviti dokumentacijski center, skrbeti za svoje stalne zbirke in odkupovati likovna dela. S svojo organizacijo in delovno podobo bo moral Umetnostni paviljon preiti z občasnimi razstavami na šole in v delovne organizacije ter misliti na povezovanje s sosednjimi občinami.

Podobno kot za galerijsko dejavnost velja tudi za Muzej ljudske revolucije, ki bi moral še povečati obisk v muzejih in bolj vplivati na izobraževalno-vzgojne procese s postavitvami občasnih razstav in izpolnitvijo stalne muzejske zbirke.

Še posebej pa bo Muzej ljudske revolucije dal poudarek 30. obletnici osvoboditve.

V načrtovanem obdobju je treba nadaljevati z registracijo in zaščito kulturnih spomenikov z območja občine Slovenj Gradec. Zato bo Temeljna kulturna skupnost Slovenj Gradec v polni meri podpirala prizadevanje Zavoda za spomeniško varstvo Maribor, ki bo opravljal praktične spomeniško-varstvene naloge z našega področja.

Pokrajinski arhiv Maribor bo še nadalje skrbel za arhiviranje gradiva, ki zadeva občino Slovenj Gradec. Temeljna kulturna skupnost Slovenj Gradec pa bo podprla vsako pobudo, ki bo

usmerjena v smer širšega informiranja delovnega človeka o delu in nalogah Pokrajinskega arhiva.

Temeljna kulturna skupnost bo tudi v letu 1975 pozorno spremljala in usmerjala program Radia Slovenj Gradec, ki bo

Iz knjižnice „Ksaver Meško“ v Slovenj Gradcu

moral dobiti celotnostno podobo z ustreznimi kadrovske zasedbo in si oblikovati program tako, da bo zajel čim več kulturnih, vzgojnih in izobraževalnih oddaj.

Komisija za spomeniško dejavnost pri ZZB NOV Slovenj Gradec ima v letu 1975 posebno dolžnost in skrb za ureditev in vzdrževanje vseh spomenikov, spominskih plošč in grobišč z območja slovenjgraške občine in delno iz zamejstva. Komisija bo hkrati tudi nadzirala zaključek adaptacije Pavčkovih bolnišnic in sodelovala ob proslavljanju 30. obletnice osvoboditve.

Zveza kulturno prosvetnih organizacij Slovenj Gradec, ki posreduje doberšen del kulturnih dobrin našemu delovnemu človeku, se vključuje v kulturno politiko Temeljne kulturne skupnosti Slovenj Gradec. Za leto 1975 bo ZKPO Slovenj Gradec pospeševala naslednje dejavnosti:

a) Literarno dejavnost domačih ustvarjalcev, ki so združeni v literarnem klubu in publicirajo v broširanih knjižicah ODSEVI.

b) Krepila bo doseženo rast društvenih gledaliških skupin, ki bodo morale upoštevati vsebinsko raznolikost in doseči višji kvaliteten nivo uprizoritev.

c) Tudi glasbene prireditve bodo morale biti pogostejše in na ustrezni kvaliteten interpretaciji.

Hkrati pa bodo morale biti množično obiskovane. Poseben poudarek velja koncertnim gostovanjem za mladino.

d) Še v najprej bo potrebno izvajati filmsko vzgojo kot del kulturne vzgoje (filmska gledališča). Razširiti in povečati je število filmskih klubov.

e) Folklorna dejavnost zahteva boljše pogoje dela in mentorstva. Zato morajo Kulturno prosvetna društva posvetiti temu področju več pozornosti.

f) Pevski zbori so osrednji nosilci pevske kulture v zvezi. V letu 1975 naj bi zbori sodelovali pri proslavljanju 30. obletnice osvoboditve in v tem smislu organizirali več koncertov.

g) Klubska dejavnost društev je minimalna, ali pa je tudi ni. Zato je potrebno takšno dejavnost poživiti in ji dati funkcijo izobraževanja z drugimi tovrstnimi akcijami.

h) Občinske revije naj bodo tudi v 1975 izvedene po posameznih krajih izven občinskega središča.

i) Razmah in obseg kulturno-prosvetne dejavnosti v občini dobiva takšne razsežnosti, da bo potrebno v letu 1975 oz.

1976 vključiti v zvezo Kluturno prosvetnih organizacij poklicnega kulturnega organizatorja (animatorja), ki bo zadovoljeval potrebam tako v središču, kot tudi v Kulturno prosvetnih društvih izven mesta Slovenj Gradec.

j) Kulturna vzgoja (predavanja, izobraževanje, seminarji...)

Temeljna kulturna skupnost bo tudi v letu 1975 sodelovala pri izvedbi posameznih kulturnih akcij s sosednjimi kulturnimi skupnostmi in posvečala občutno pozornost zamejskim Slovincem. Prav tako bo navedena stike z drugimi republikami v SFRJ in kulturne stike s tujino preko svojih kulturnih institucij.

Pereča vprašanja na kulturnem področju sodijo h kadrovske problematiki in Temeljna kulturna skupnost Slovenj Gradec bo v prihodnje ustrezno ukrepala (štipendije, strokovno izpopolnjevanje), da bi bila ta vrzel čim manjša.

Temeljna kulturna skupnost Slovenj Gradec meni, da je po več letnem premoru spet potrebno aktivneje pristopiti k vzdrževanju nekaterih prostorov za kulturne namene. Na podlagi opravljenih analiz smo ugotovili, da so posamezni kulturni domovi v izjemno slabem stanju.

različnih instrumentalnih od delkih obiskuje glasbeno šolo 110 gojencev. Z javnimi produkcijami širijo glasbeno kulturo v kraju, sodelujejo pa tudi na vseh pomembnejših prireditvah in manifestacijah. Na šoli so redno zaposleni 3 strokovni delavci ter 2 administrativno tehnična delavca, 6 strokovnih sodelavcev pa je s šolo v pogodbenem delovnem razmerju.

V. OSNOVNO IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Osnovno izobraževanje odraslih organizira Delavska univerza Slovenj Gradec, in sicer v oddelku osnovne šole za odrasle. V šolskem letu 1974/1975 je vpisanih v oddelek 23 slušateljev. Po sklepu Ustavnega sodišča SR Slovenije delavske univerze ne smejo pobirati šolnine za osnovno šolo. Stroške

šolanja so v celoti dožne kriti temeljne izobraževalne skupnosti. Temeljna izobraževalna skupnost Slovenj Gradec pa prispeva potreben denar še za organizacijo drugih oblik izobraževanja in prosvetljanja prebivalstva, kot šol za življenje, šol za starše itd.

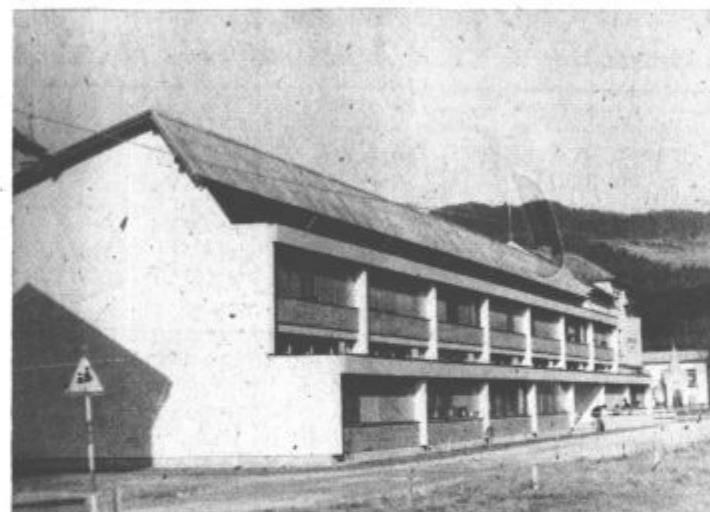
VI. SKRIB ZA MATERIALNI POLOŽAJ DELAVCEV IN STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE

Najvažnejša skrb izobraževalne skupnosti je zagotavljanje potrebnih materialnih pogojev za nemoteno vzgojno izobraževalno delo in v tej zvezi zagotavljanje finančnih sredstev za uresničitev vzgojno izobraževalnih programov. Pri tem gre predvsem za zagotovitev potrebnih sredstev za osebne dohodke delavcev ter za kritje drugih materialnih stroškov. V strukturi izdatkov Temeljne izobraževalne skupnosti Slovenj Gradec predstavljajo sredstva za osebne dohodke delavcev kar

80% vseh izdatkov. Sredstva za osebne dohodke delavcev formira izobraževalna skupnost iz sredstev, zbranih s samoupravnim sporazumom, in to na osnovi samoupravnih sporazumov o delitvi osebnih dohodkov ter na podlagi meril, ki jih sprejme izobraževalna dejavnost. Pri tem upošteva temeljna izobraževalna dejavnost splošno veljavne kriterije in vrednost točke, ki je določena za posamezno obračunsko obdobje. Za leto 1975 je v pripravi nov samoupravni sporazum za delavce vzgojno izobraževalnih zavodov, ki bo v večji meri kot

tavlja poleg sredstev za osebne dohodke še denar za dopuste, regresiranje prehrane ter za strokovno izobraževanje. Skladno s potrebami podeljuje štipendije za šolanje v šolah za pedagoški poklic, spodbuja izredni študij ter prispeva denar za študijske dopuste za delavce, ki se izobražujejo na delovnem mestu.

V zvezi z zagotavljanjem potrebnih stanovanj bo morala izobraževalna skupnost v letu 1975 zagotoviti denar za nakup novih stanovanj za delavce v vzgojno izobraževalnih zavodih.

Eden od letošnjih dosežkov na področju gradnje novih šolskih in varstvenih objektov v Mislinjski dolini, novo poslopje osnovne šole v Smartnem pri Slovenj Gradcu.

doslej, upošteval obseg in vsebino opravljenega dela. Sredstva za materialne stroške so določena v sorazmerju z rastjo življenjskih stroškov. Pri razdeljevanju denarja za osebne dohodke pa izobraževalna skupnost posebej upošteva težavna delovna mesta in v skladu z veljavnimi merili delavce na teh delovnih mestih posebej nagraduje.

Izobraževalna skupnost zago-

uje za dolgoletno delo v vzgojno izobraževalnem zavodu imajo delavci pravico do posebnih priznanj in nagrad ob delovnih jubilejih. Izobraževalna skupnost mora za to zagotoviti sredstva. To je potrebno zlasti še zavoljo tega, ker pedagoški delavci vse pogosteje zapuščajo vzgojno izobraževalne zavode in se, zaradi višjih osebnih dohodkov, zaposlujejo drugje.

VII. INVESTICIJSKA DEJAVNOST

Temeljna izobraževalna dejavnost prevzema obveznosti tudi za financiranje investicijske dejavnosti. Ze doslej je izobraževalna skupnost iz zbranih sredstev prispevala denar za amortizacijo nepremičnin, za plačilo anuitet za šolska stanovanja in za sklad za financiranje negospodarskih investicij v občini. Zraven tega prevzema v letu 1975 še obveznost plačevanja anuitet za vse dozrajajoče objekte s področja vzgoje in izobraževanja, prav tako pa tudi obveznost načrtnega zagotavljanja in nakupa potrebnih stanovanj za delavce.

Ker prevzema Temeljna izobraževalna skupnost Slovenj Gradec kot investitor tudi obveznosti pri novih investicijah, bo treba pravočasno zagotoviti denar za kritje pogodbenih investicijskih obveznosti.

VIII. DELO STROKOVNE SLUŽBE TEMELJNE IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI

Strokovna služba temeljne izobraževalne skupnosti opravlja naloge, ki so določene s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi izobraževalne skupnosti, prav tako pa tudi v zakonu o izobraževalnih skupnostih. Vsebinska dela strokovne službe je določena z delovnim načrtom, osnovna naloga pa je skrb za izvrševanje sklepov in stališč skupščine, izvršnega odbora ter drugih teles izobraževalne skupnosti.

Temeljna izobraževalna skupnost Slovenj Gradec bo z novo organizacijsko obliko, predvsem pa z delegatskim sistemom, še bolj približala svojo dejavnost izvajalcem vzgojno izobraževalne dejavnosti, prav tako pa tudi porabnikom, skratka vsem podpisnikom samoupravnega sporazuma o ustanovitvi in financiranju celotne vzgojno izobraževalne dejavnosti.

Večino denarja za investicije

Iz programa samoupravne skupnosti otroškega varstva Slovenj Gradec za leto 1975

REALIZACIJA PROGRAMA 1974:

V tem letu je bila v občini Slovenj Gradec tudi na področju otroškega varstva živahna investicijska dejavnost. V skladu s srednjeročnim programom razvoja smo zgradili nova vrtca v Podgorju in na Legnu. Da smo lahko zgradili oba objekta hkrati gre zahvala „Marlesu“, ki je

časno kreditiral izgradnjo. Del posojil je bil zagotovljen tudi za nakup opreme. Vsa razpoložljiva finančna sredstva pa so bila v letu 1974 namenjena za plačilo letos opravljenih investicij ter za plačilo v prejšnjih letih sprejetih obveznosti. Skupnost otroškega varstva bo imela, kot je mogoče pričakovati, v letu 1974 1,638.000 din dohodkov in izdatkov.

Malčki v novi vzgojno varstveni ustanovi na Legnu

PROGRAM DELA
ZA LETO 1975:

Do konca leta 1974 bo skupnost otroškega varstva organizirana v skladu z določili nove ustave. O gospodarjenju s sredstvi bodo v letu 1975 odločali delavci v skupščini skupnosti otroškega varstva. Zaradi živahne investicijske dejavnosti v

zadnjih letih bremenijo nove precejšnji meri proračun skupnosti otroškega varstva. Te obveznosti je namreč treba kriti v kratkem času.

Zaradi vseh teh obveznosti je predlagano, da naj bi v letu 1975 podpisniki samoupravnega sporazuma prispevali za skupnost otroškega varstva 0,51 % od bruto osebnih dohodkov.

294.000 din,
1.400.000 din,
329.408 din,
149.155 din,
2.172.563 din

V prihodnje tudi v Slovenj Gradcu skupnost zdravstvenega varstva

Iz delovnega programa samoupravne interesne skupnosti zdravstvenega varstva Slovenj Gradec za leto 1975

Začasna skupnost zdravstvenega varstva in zavarovanja Ravne na Koroškem daje v razpravo izhodišča in program dejavnosti zdravstvenega varstva za leto 1975. Podatki veljajo za skupnost kot celoto, saj skupnost dozaj ni vodila podatkov ločeno za posamezne občine v okviru skupnosti.

V Začasni skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja Ravne na Koroškem so združeni delovni ljudje in občani z območja občin Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec in Velenje. Na območju skupnosti je bilo ob koncu septembra 44.383 aktivnih zavarovancev, 136 začasno nazaposlenih zavarovancev, 10.072 upokojenec, 2.877 kmetijskih zavarovancev — nosilcev zavarovanja ter 54.454 družinskih članov aktivnih zavarovancev, 134 družinskih članov začasno nezaposlenih zavarovancev, 7.180 družinskih članov upokojenec ter

7.142 družinskih članov kmetijskih zavarovancev. Skupaj je bilo torej kar 126.378 zavarovanih oseb.

Delovni ljudje uresničujejo samoupravne pravice v skupščini začasne skupnosti, ki je že sestavljena iz dveh zborov, in sicer iz zbora uporabnikov in iz zbora izvajalcev, vendar še ne po načelih delegatskega sistema. Povezani pa so tudi v svetih zavarovancev občin, ki pa v preteklem obdobju niso odigrali svoje vloge.

Ob upoštevanju potreb izvajanja zdravstvenega varstva bo treba v letu 1975 zagotoviti naslednja finančna sredstva:

	1974 din	1975 din	indeks
skupaj vsa sredstva	218.944.000	276.745.000	126,4
sredstva po izločitvah	180.145.000	228.246.000	126,7
od tega za zdravstveno varstvo	146.455.000	186.133.000	127,1

Delež zdravstvenega varstva se v celotnem družbenem proizvodu že od leta 1966 zmanjšuje. V letu 1974 je sicer izkazan porast udeležbe v družbenem proizvodu, vendar gre pri tem na račun prevzetih obveznosti družbeno političnih skupnosti, ki so bile prenesene na skupnost in zaradi solidarnega financiranja nekaterih nalog in investicij s področja zdravstva, ki so republiškega pomena. V ta namen bo skupnost v letu 1974 odvedla sredstva v višini 0,464 % prispevne stopnje, to je 8.727.000 din. Tudi za leto 1975 so predvidena nadaljnja združevanja in sofinanciranja teh nalog.

Glede na pričakovani porast osebnih dohodkov v letu 1975

in porast osnov iz drugih virov bi prispevne stopnje ostale bistveno nespremenjene. Zato tudi ni pričakovati posebne razširitve zdravstvenega varstva, razen tiste, ki jo opredeljujejo zdravstvene delovne organizacije v svojih programih.

DEJAVNOST ZDRAVSTVENIH DELOVNIH ORGANIZACIJ V LETU 1975

Splošna bolnišnica Slovenj Gradec bo v prihodnjem letu izboljšala splošni standard bolnikov internega oddelka, ker bo konec leta dokončana druga faza obnove internega oddelka. S tem bo pridobljenih 34 bolniških postelj, v sodobno urejenih bolniških prostorih. Uspe-

so bljeno bo dvigalo, s čimer bo olajšan promet med nadstropji tega oddelka. Pridobljeni bodo primerni prostori za radioizotopni laboratorij in prostori za endoskopske preiskave in endoskopske operacije vseh bolnišničnih oddelkov. Uveden bo sodobnejši način razdeljevanja hrane bolnikov, in sicer po tako imenovanem „tablet sistemu“. Dokončana bo rekonstrukcija energetskega sistema bolnišnice z usposobitvijo nove kotlarne in njene opreme ter obnovitev zastarele in dotrajane pralnice.

V medicinskem pogledu se bo izboljšala rentgenska diagnostika, zlasti sečnih poti in ožilja. Večji poudarek bo na reparatormi kirurgiji in kirurgiji ožilja. Ustvarjeni bodo boljši pogoji za urološke operacije. Na novo bodo vpeljane nekatere instrumentalne preiskave trebušne votline in meritve sposobnosti dihalnih potov. Izboljšala se bo intenzivna nega in terapija na otroškem oddelku ter razširil delokrog alergološke ambulante. Z nabavo sodobne aparature bodo začeli v prihodnjem letu po najsodobnejših načelih opravljale porodnice porod, novosti pa napovedujejo tudi pri kontroli nosečnosti. V laboratorijski dejavnosti pa bo dan večji poudarek avtomatizaciji preiskav in razširitvi preiskovalnih možnosti z radioizotopi.

Koroški zdravstveni dom Ravne na Koroškem bo v letu 1975 izvajal osnovno zdravstveno varstvo prebivalstva v okviru srednjeročnega programa zdravstvenega varstva do leta 1975, svedra z upoštevanjem specifičnosti koroške regije. Kurativno zdravstveno varstvo programira vsaj v takšnem obsegu, kot bo dosežen letos. Pri tem poudarja, da v letošnjem letu občutno prekoračujejo področje zdrav-

stvene zaščite žena, otrok in mladine, ker je bil dan prav tej dejavnosti poseben poudarek. Tudi diagnostično laboratorijska dejavnost bo večja, kot so jo načrtovali, posebej se zaradi uvedbe novih preiskav, med katerimi velja omeniti zlasti še citološke preiskave, ki jih bodo v letu 1975 občutno povečali.

Z naraščanjem starostne strukture in s tem v zvezi starejših ljudi ter kroničnih bolnikov predvideva večji porast obsega dela splošnih služb in patronažne službe. Posebej si bodo prizadevali za postopno uvajanje strokovne nege bolnikov na domu, kar naj bi v prihodnje omogočilo kontinuirano zdravljenje kroničnih bolnikov na domu. Naraščanje problema travmatizma bo vplivalo na prizadevanje za izboljšanje organizacije urgentne medicine. Zato bo potrebno opremiti reševalne avtomobile z ustrejnimi medicinskimi aparati in pripomočki. Predvidena je tudi reorganizacija zdravniške dežurne službe, ki bo z nakupom službenih avtomobilov, opremljenih z UKW napravami ter z drugimi pripomočki, hitreje in učinkoviteje nudila urgentno medicinsko pomoč.

Preventivna dejavnost zdravstvenega varstva žena, otrok in mladine ter patronažne babiške službe in higienske epidemiološke službe bo, podobno kot v letu 1974, delovala po normativih srednjeročnega programa zdravstvenega varstva prebivalstva v SR Sloveniji od 1971 do 1975. Na področju zobozdravstvenega varstva bo v prihodnjem letu dan poseben poudarek predšolskim in šolskim otrokom v zvezi z ortodontsko dejavnostjo ter psihohigiensko dejavnostjo.

Čeprav bi glede na obstoječe potrebe moral Koroški zdrav-

stveni dom tudi na področju nekaterih specialističnih dejavnosti (nevropsihiatrije, okulistične, ginekologije in interne medicine) načrtovati za leto 1975 večji obseg dela, pa kadrovske in prostorske zmogljivosti zaenkrat tega še ne dovoljujejo. Enako velja za dejavnost pnevmofiziološke službe ter rentgenske službe, higiensko epidemiološke službe ter medicine dela, prometa in športa. Zato bo zdravstveni dom tudi v letu 1975 nadaljeval s prizadevanji za uresničitev dogovorjenih investicijskih vlaganj v objekte osnovne zdravstvene službe (med drugim tudi Mislinja in Slovenj Gradec) ter skrbel za pridobitev ustreznega števila novih zdravstvenih delavcev ter kontinuiranega izpopolnjevanja že zaposlenih zdravstvenih delavcev.

Na območju koroške regije

Na internem oddelku Splošne bolnišnice Slovenj Gradec

bodo delovne organizacije lekarniške dejavnosti pristopile k tesnejšemu povezovanju in integraciji lekarn koroškega območja.

INVESTICIJE V ZDRAVSTVU

Nerešene prostorske razmere zadnjih let zavirajo nadaljnji razvoj zdravstvenega varstva v posameznih krajih. Z razumeva-

Številne naloge pred novo skupnostjo

Iz programa dela samoupravne interesne skupnosti socialnega skrbstva Slovenj Gradec za leto 1975

Socialno skrbstvo je, kot določa zakon o socialnem skrbstvu, dejavnost posebnega družbenega pomena. Nova samoupravna skupnost socialnega skrbstva bo skrbela za delovnega človeka, občana, otroka in družino kot celoto.

Skupnost si bo po svojih samoupravnih organih in strokovni službi prizadevala kadrovske okrepite službo tako, da bo ustrezala zahtevam v vseh ožirih. Na področju varstva otrok in družine bo zlasti pomagala pri razvoju dodatnih zmogljivosti za predšolsko in šolsko varstvo, pri organiziranem varstvu za dojenčke in pri razvoju potrebnih oblik in objektov za kulturno in družbeno delo mladine. Pravočasno bo skušala odkrivati otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter skrbela za njihovo pravočasno šolanje in usposabljanje.

Vplivala bo na čimprejšnjo izgradnjo potrebnih zmogljivosti socialnih zavodov in posebnih šol, zlasti za težje umsko prizadete otroke. Nudila bo materialno pomoč staršem, ki oskrbujejo težje telesno ali duševno prizadetega otroka. Podprla bo prizadevanja, da se povečan otroški dodatek izplačuje brez premoženjskih omejitev. Za izboljšanje obravnave delikventnih otrok in mladoletnih prestopnikov bo uvajala nove oblike dela z otroki in mladoletniki. Razvila bo vse oblike svetovanja in vodenja v okviru družine. Zavodskega varstva se bo posluževala le v primeru, ko obravnave ni mogoče organizirati v lastni ali tuji družini. Pri pomoči odraslim duševno in telesno prizadetim osebam jim bo zagotovila varne življenjske pogo-

je in povečala njihove sposobnosti, da se prilagodijo in vključijo v življenjsko sredino. Zato bo podpirala vse oblike izvenzavodskega varstva, zlasti varstva v družini. Sodelovala bo pri enotni akciji izgradnje regionalnih delavnic za delo pod posebnimi pogoji. Podpirala bo ukrepe za razvoj invalidskih delavnic. Sodelovala bo pri reševanju stanovanjskih vprašanj odraslih invalidov. Zagotavljala bo enotno, pravično in učinkovito dajanje denarnih pomoči. Zagotovila bo potrebna denarna sredstva in podprla prizadevanja za čimprejšnjo izgradnjo regionalnega zavoda za stare in onemogle občane.

Skupaj z zdravstveno službo, delovnimi organizacijami in drugimi strokovnimi službami bo delovala pri odkrivanju in zdravljenju alkoholikov.

Skrbela bo za primerno denarno pomoč tistim osebam, ki jim predstavlja ta pomoč edini vir za preživljanje. Še naprej bo vodila akcijo pomoči starim in ostarelim občanom. Pri tem bo sodelovala z organizacijo Rdečega križa in s krajevnimi skupnostmi. Skupaj z zdravstveno službo pa bo skušala organizirati nego in postrežbo na domu.

Pri potrebnih sredstvih za investicije so upoštewane anuitete za posojilo za nov dom oskrbovancev v Dravogradu, ki naj bi ga začeli graditi v letu 1975, prav tako pa tudi potrebna sredstva za obnovo in dograditev počitniškega doma v Fiesi.

Med izdatki za leto 1975 pa niso predvidena vsakoletna sredstva za prispevke za starostno zavarovanje socialno ogroženih kmetov (300.000 din) ter

sredstva za prispevek skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov (170.000 din), ker to niso čisto socialni nameni.

Če se bo samoupravna interesna skupnost socialnega skrbstva, kot vse druge samo-

upravne interesne skupnosti, financirala iz bruto osebnih dohodkov delavcev bi potrebovali za dejavnost socialnega skrbstva, skupaj z investicijami, za leto 1975 1,79 % od bruto osebnih dohodkov.

Na podlagi tega programa in izhodišč o ekonomski politiki se bo potrebno s samoupravnim sporazumom dogovoriti o izvajanju in financiranju zdravstvenega varstva v letu 1975 ter s tem zagotoviti zadovoljivo in učinkovito zdravstveno varstvo delovnim ljudem in občanom naše skupnosti.

	realizacija 1973 din	1974 — plan realizacije din	predlog 1975 din	indeks povečanja
dejavnost osebni dohodki	2.098.340	2.474.655	3.039.340	120
materialni stroški			634.393	
investicije — anuitete			70.000	
10 % rezerva			850.000	
potrebno skupaj			459.373	
			5.053.106	

Preberite tudi to!

Podrobnejši programi dela in finančni načrti posameznih samoupravnih interesnih skupnosti ter nosilcev posameznih akcij in nalog so na vpogled pri strokovnih službah posameznih samoupravnih interesnih skupnosti, in sicer pri strokovni službi Temeljne izobraževalne skupnosti Slovenj Gradec, strokovni službi Skupnosti otroškega varstva Slovenj Gradec, strokovni službi Skupnosti zdravstvenega varstva Slovenj Gradec, strokovni službi Skupnosti socialnega skrbstva Slovenj Gradec, strokovni službi Temeljne kulturne skupnosti Slovenj Gradec, in strokovni službi Temeljne telesno kulturne skupnosti Slovenj Gradec.

Za nove programov samoupravnih interesnih skupnosti s področja skupne porabe za leto 1975 pa so bile objavljene v posebni prilogi dnevnika „DELO“.